

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po podaji:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej . . . K 30—	za Nemčijo:	celo leto naprej . . . K 34—
pri leta	15—	za Ameriko in vse druge dožele:	7-50
terti leta	7-50	celo leto naprej . . . K 40—	2-50
na mesec			

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor doppelmei all znamka.
Upravnalstvo (spoda), dvornišče levo, Knaflova ulica št. 5, telefonski št. 85.

Ob letu.

Navadili smo se na letna merila, zato zdaj na prevalu med starim in novim letom nehote postajamo in mislimo. Kaj je za nami? Kaj smo preživeli približno od takrat, ko je Anglija odklonila nemško mirovno ponudbo in se je zdelo, da prehaja celo klanje v vojno zaradi samega sebe? «Svet je zblaznil», so vzkljiknili angleški raziskovalci južnega pola, ko so se vrnili v London in našli doma vojno. In to je bil objektivni vris tistega časa, dočim je globine že grela nova, nepoznana sila. Ljudstva je jela prepajati širša naravnost in lahko se reče, da je ruska revolucija vrezala baš v dobo, ko so narodi pričeli misliti z lastnimi možgani in čutiti z lastnim srcem. Kmalu po njenem izbruhu je neki Vsenemec rekel v državnem zboru: »Naše orožje jo je izsililo. Bil je o tem prepričan iz dna duše on sam in vlast in morda se niti sam ni zaveadal, da je s tistim stavkom-podal karakteristikom letnega početka. Danes pa stoji pred nam druga zavest: »Ne orožje, narodi bodo odločali.« In v teh dveh trditvah temelji razvoj preteklega leta. Sicer stope fronte še vedno kakor lani, oziroma je bil boj ponekod še bolj kravav in orožje je praznovalo skoro višek zmagoslavlja, a vendar danes ne veruje nikje več, da tudi dokonča svoje delo z isto trdo gesto, kakor ga je prečelo. Ta nevera je razorozila diplomacijo in pripravila tla za jasen, odprt boj. Ona nam je dejstvo, ki je baš vsled zavesti večno človeškega, dvignilo v dušah tok silnega, novega mišljenja. Kajor bi na vseh tistih nihvah, ki jih je pognojil, kri, pognojalo iz skrivnostnih kraljic. Ne vemo še, kakšno bo klasificacija, a vrsto žita poznamo. Tudi čas žetve še ni določen. A njive so nosne. In to je novo leto. Karte so razložene na mizo; kdor jih ni prostovoljno položil, mu jih je izbila potreba časa iz rok. Evropa je kakor omamljena od temnih sil, ki še niso utrle svojih smeri; na jih sluti in čaka. Vse, kar so napovedala znamenja — pride. Kajti vse, kar je bilo treba porušiti, je zrušeno; če ne dejansko, pa v ideji. In kdo prične zidati prvi?

A pred vsem, kaj je za nami?

Zavest človeka, da je, večno, neprekiniteno presnavljanje, zavest svobodnih, življenskih sil preko političnih in gospodarskih interesov, je rodila rusko revolucijo. V prvih dneh je nejasnost pregnala razvoj in komaj se je tu in tam zasvetil žar vere. Milijoni so začutili ono temno silo, ki jih je edina vracala življenju, ko so topi čepeli v strelni

skih jarkih z brezupno zavestijo: če danes ne, pa jutri. In morda vsi takrat nismo toliko verovali kakor čutili. Tedaj je pala prva beseda: ideja demokratizma. Narodi so razumeli, ker so se ugnzeli do najglobokejše resnice svojega življenja, do nagona krv, svobode. Seveda so formulirali svoje zahteve v okviru hipnih premisli in potrebi, a v sledi, ki jo je urezala nova ideja v starini zakon, je že bila učrta smer za bodočnost, najsilnejša posledica te voljne.

Revolucija je šla svojo pot kot prost, brezbrežju naše narave iztegan tok. Ruski narod je bil preživljati straten parados: z idejo svobode proti imperiju se je neprestano moral oklepati baš onega, kar je teptal, da se vzdruži na površju. Po eni strani najkristalnejša samoobrana, a po drugi trpko mučenštvo zaradi svoje vere. Instinkt narodove eksistence, torej naravni pogon obstanka, je tirjal vno do konca, dočim so v instinktu človeka odigrala roke orožje. S tem razkolom je nova Rusija že v prvem početku svojega razmaha takorekoč v svoji krv, premagala nagon, imperijalistične narodnosti in oživila prvo dejstvo demokratizma — samodoločbo narodov. S svojim trpljenjem je posvetila novo moral, ki zavrača moderno suženstvo narodov in združenje samostojne enote na živi podlagi. V tem pa se je jela krštil armada in zdelo se je, da pade ali apostol ali pa njegova beseda. Pozneje bo morda možno razumeti strašno tragiko, ki je tiral narod pred alternativo: živovati se ali ubijati; živeti ali pa vsled svoje vere sprejeti nase novi križ. Kerenski je hotel reči oboje in morda je iskreno upal v možnost naravne rešitve, ki je oživel Stokholm. Revolucionarna Rusija je iskala kontakta z ostalim svetom in ideja socialno-demokratične internacije je čutila trenutek, ki naj odloči njen bodočnost. Bili je čas, ko je marksimizem igral za svoje življenje. A slaboznamenje je bilo že to, da so morali ostati angleški in francoski socialisti doma. Pozneje se je seveda pokazalo, da bi tudi njih prihod ne zboljšal rezultata, kajti rdeča velesila internacionale ni mogla obseči globino ruskega demokratizma. Prejem je bil jasen. Namreč med onim živim, ki je vrelo iz življenja samega, in med onim, kar je slonelo na slabotni podlagi suhega, matematičnega programa. Saj ne more biti slučaj, da je takrat trčil pojem socijalistične internacije, ki so se z Belgiji in drugimi ogrevali Nemci zanj za spas svetovnega proletarijata, eb po-

jem internacionalne demokracije, ki ga je omenil Rosanov, član eksekutivnega odbora vojaškega in delavskega sovjeta, v svoji odločbi ob prilikov povratka iz zavezniških dežel. Svoboda stare internacije je ostala kot zahteva ali princip gotove kaste, dočim je demokratično mišljenje šlo veliko daleč. Tako je Stokholm mesto enotne odločbe, rodil je razpad v nešteto med seboj si nasprotujotih smeri. In najjasnejše je v zmislu ruske revolucije porazila demokracija veliko internacijalno v tem, da je podprtala, da niso kaste krvni faktorji življenskega organizma, nego narodi. Drugič pa je ovrgla program stare internacije, ker se ne samo noben narod, nego sploh človeška psiha ne da po nemški ideologiji utisni v topo mehaniku, ki baš s svojo »svobodo« negira vsako notranjost silo osebnosti. Toda klub in morda ravno vsled razkola, ki ga je rodil Stokholm, stoji danes internacionala pravljena na boji. V široki demokratični ideji je sicer obsegren celotni socijalni problem, a ona se je vsled svojega notranjega ustroja približala stanju, ko ni več nositeljica novega soka, nego le že organizacija, ki se bori za oblast. Mogoča obsegna bodočo idejo nemškega plemena.

Tako smo učakali Černinov govor. Ni bil slučaj. Mogoča je nezavedno odjeknil v tem diplomatskem srcu glas ruske revolucije, ko ga je čas prisilil, da jasno formulira smer svoje politike. In razvili je program, ne samo avstrijskega, nego program diplomacije, i. d. o. legitimne oblasti. Zgrabil je dobro resničnost volnega položaja, da ena sama roka ne obdrži več svetovnega žezla. Zato se je umisli v samodoločbo držav, v mednarodno državno zvezo ali organizacijo oblasti. Njegova morala je vladanje in ne samo njegova. To je tradicija preteklosti, ideja nove svete aliancije. S Černinom je izsilila demokracija svojega nasprotnika na javni mejdan, pred oči celega sveta. In doživel smo spoznanje tistega, kar tvori prepad med bodočnostjo in preteklostjo. Ideja današnje države, produkt najčistejše umske matematike, je udarila v obraz ideji demokratizma, ker je začutila valjujoča tla pod nogami.

V izkristalizirjanju treh naznačenih idej je prešlo leto. Ruska revolucija je šla svojo pot. Razvoj je pogoljni Ker-

jenskega in povišal Trockega. Nima potem danes presojeti, je li on apostol ali le mož, ki je znal računati s čustvi. Za zdaj stoji in vodi mirovna pogalanja. Mir je spas njegove osebe, zato se pripravlja na kompromis z možem, ki ima inenčno iste vzroke. Kot voditelj svoje stranke temelji Trockij na široki podlagi, kot representant države pa vidi nad breznom, ki ga ste ali prej požre. To čutilo in pa smo ločeni od pogajanj, ki se isto in morda predvsem tičejo nas. Zato prisluškujemo Brest Litovskemu in presojo, kakor cela demokratična Evropa, vsak kamen, ki ga tam klešča za temelj miru na tehnici svojega poštenja, da ločimo laž od resnice. Rusija in Trockij in zdi se, kar bi jo trenutno razjedal mir pred novim izbruhom. Vse globine njenega zemlje, prepojeni s tujo in bratsko krvjo, se pno, da v titaniki sili premagajo smrt, ker hočajo živeti. Doživimo tudi to njen zadnjo, najvišjo besedo? Rekel bi, da smo za pot, ki jo ona zdaj hodi, se nezreli. Treba, da preživimo prej njeni prvo stopnjo, njen prvi pogoj. Kajti za tega smo zreli. Zreli, da je narod pot do samega sebe.

In to je novo leto, čas pred nami; to je preskušnja za celo bodočnost. Kajti samodoločba narodov ni samo političen, nego tudi in mogoča največ kulturen aksiom. V tem, da smo politično svobodni, se oproščamo na znotraj, ker življenje ne gradi na visoko, nego grebe na globoko. Zato se mora vse delo osloniti na najglobljo, notranjo poštenost, ki more biti narodu, kakor je naš, edina edinstvena. Njena moralna je svoboda, a ne sila. — Kam gre razvoj? Kje so usekane njegove struge? Komaj se misel dotakne zavesti, kako vre iz podzavestnosti človeške duše ta skriveni proces, utihne vprašanje. In morda lahko odklanjamo tisto merilo, ki je, recimo, veljalo za Poljake, ko so jim vracali državo. Zgodovina ne more posvečevati zakona naše bodočnosti; ona ne more biti stvarnica k življenju vstajajočega organizma. In drugič, če smo pošteni, ne moremo akceptirati fraze o notranje politični ureditvi narodnosti problemov. Nismo čevelj, katerega si želi gospod popraviti, ker želi. Narodnost ni politična ali trgovska špekulacija. Našega čustva ni rodil državni zakon, nego kri. Zato je cilj le svoboda Jugoslavije, ne pa milost, ki nam nudi surrogate in kompromise.

To so struge — dejanja bodo njihove vode. Verujemo, da bo tekla krepka voda po naši strugi.

Za enotno slovensko stranko.

Odličen slovenski politik nam je poslal članek, ki ga spodbudjujejo kot zanimiv pričetek potrebne razprave o konsolidaciji in ureditvi naših političnih sil. Po našem mnenju gre spodbujani avtor predaleč. Izvajajoč s stališča, da se mora današnja slovenska politična razcepiljenost odpraviti ter izvršiti reorganizacija naših političnih sil, prihaja do enotne narodne politike preko enotne politične in stanske, obsegajoče vse napredne in klerikalne politične skupine našega naroda, ki stoji na programu našne samoodločbe. Zdi se nam ta načrt načelno predalekosezen in praktično neizpeljiv. V tem oziru opozarjam na razprave zadnjega zaupniškega stanka S. L. S. Tudi vzhled iz drugih narodov, ki jih navaja spodbujajoči avtor, nas ne prepričajo: Čehi organizirajo sedaj enotno stranko, toda ta stranka naj ne bo le deklaracijska, temveč tudi odločno napredna. Veliko resnico pa gorovi avtor, ko pravi, da mora deklaracijska ideja temeljiti preobraziti naše domače javno življenje ter povzročiti v tvorbi strank najdalekoseznejše spremembe. Njegov klic po enotno organiziranem političnem delu za našo deklaracijo mora najti kar najkrepkejšega odmeva. Mi menimo, da je pot k dosegiti tega cilja: zavestavljanje našega strankarskega organizma in koalicija. S. L. S. organizira svoje vrste enotno, enotno in se organizira tudi napredno slovenstvo. Obstoj pokrajinskih strank danes ni več opravljivo. Na plan najstopa Vseslovenska ljudska stranka in Vseslovenska napredna demokratična stranka, ki skleneta trdno koalicijo za boj za našo samoodločbo. To se nam zdi neobhodno potrebno, načelno upravičeno in praktično izpeljivo, da se z vso vnočno posvetimo skupni prvi in največji nalogi naše narodne politike.

Dogodki svetovne vojne so približni Slovencem mnogo nesreča in gorja, obogateli so nas pa za en velik dobiček, da se je ves narod oprijel velike rešilne misli, zahtevati svojo politično zdržitev v jugoslovanski državi Hrvatov, Slovencev in Srbov. Marsikater Tonina, ki še pred letom ni verjel, postaja veren. Za ujedinjenje v smislu deklaracije 30. maja se je izjavila cela Slovenija, tako da ima Jugoslovenski klub naših poslancev res večino naroda za seboj. V tem oziru ni razločka med napredniki in pristaši ljudske stranke. Naša narodna stranka Štajerska je bila prva, ki se je na več shodih že pred pol letom izrekla za ujedinjenje Slovencev s Hrvati in Srbi v smislu državnozborske deklaracije.

sojilo in še napravila dolg. Slovenska javnost se ji dosti radodarno odziva s prispevkvi, a težko je očividno odboru, ki nima predsednika in je nepopoln, spraviti delovanje in tuk. V kratkem izideta dve njeni knjige beletristične vsebine, ki sta bili namenjeni že za I. 1914., neka povest E. Kristana in povest Zofke Kvedrove. Tudi Leonova družba, ki se je ustanovila pred vojno kot odporni proti napredni »Matični« še za leto 1917. ni izdala svojih publikacij, med katerimi bo menda 2. zvezek Škrabčevih izbranih jezikoslovnih spisov (izprva sprejetih v program Matični). Poleg teh dveh korporacij se je baš v preteklem letu javilo dvoje novih literarnih podjetij, nameč napredna »Tiskovna zadruga«, ki je v Narodni tiskarni prevzela »Zvon« ter sprejela v svoj program izdajanje Žlevevih in starejših pisateljev (n. pr. Jurčiča, Stritarja, Tavcarja, Levca, Podlimbarskega); za Božič oziroma za Miklavž nam je dala Milčinskega lepo ilustrirano knjigo: »Tolovaj Mataj in druge slovenske pravljice«. Krekova stručja je ustavljala »Novo Založbo«, ki je za Božič izvirno in bogato ilustrirana Martina Krpana in Ivana Cankarja »Podobe iz sanje«. Število svojih publikacij je skrčila Mohorjeva družba (obenem je udinno zvišala od 2 K na 3 K) ter izdala poleg Koledarja »Življenje svetnikov (1. zvezek), Pongo-

LISTEK.

Literarni pregled I. 1917.

V začetu vojne smo s pomilovanjem mislili na nekatere trgovske in obrtna podjetja, češ, vojna jih bo uničila. Pa tudi za naš knjižni trg smo si bili v skrbih. Prišlo je drugače. Knjige se sedaj v vojnem času prodajajo bolje nego kdaj; tudi slovenske, dà, reči smemo, da se slovenski knjig več zahteva nego se jih proizvaja. To zadnje dejstvo kaže posebeno pogled na naše književno življenje leta 1917.

Znanstveno delo se pri majhnem narodu vedno bori za eksistenco. Vojne razmere še ga bolj otežavijo. Poleg »Pravnika« izhaja dalje »Carniola«, zgodovinski organ za Kranjsko. Kot anahronizem moramo omeniti dovoječnost tega izključno Kranjski posvečenega lista; dovoli bi bilo, da se kazalo ob koncu leta pod tudi nemški, kakor delajo drugi znanstveni listi, n. pr. mariborski »Časopis za zgodovino in narodopisje«. Narodopisju so škodovale vojne rekvižicie; izginile so stare cincaste in bakrene posode (seveda so tudi stare knjige kot »star papir« še v tovarne, celo Dalmatin je bil baje zraven) in kot »stare cuncije« so izginili mnogokrat ostanki našne nove. Spomladi se je naznajalo,

da izide »Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino«, a namera je očividno propad. Nekaj slovenskih znanstvenih prispevkov je izšlo v publikacijah Jugoslovenske Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Prirodopis je v zadnjem času posvečen več pozornosti »Carniolu«. Smisla za prirodoslovnost je pri nas vobče malo. Zagrebško »Prirodoslovno društvo« ima zlasti s popularnim listom »Prirodne velike uspehe«: tiska se je 5000 eksemplarov, a niti ta naklada ne zadošča. Načeljajmo se, da se slovenski »Prirodni«, ki jo snuje »Tiskovna Zadruga«, posreči budžet pri nas smisel za prirodoslovnost in s tem prokršči pot za skupno organizacijo prirodnih znanosti med Jugoslovani. »Slovenska Solska Matica«, ki ima namen, izdajati pedagoške knjige in priročnike za učitelje, zaostaja znatno s svojimi publikacijami, čemur se pa spriča razmerje ne moremo čuditi. Sloven. čitanke za srednje šole so že vedno brez amnestije in je s stališča narodne discipline le obžalovati, da se je kdo prevzel nalog, pisati po receptu druge!

V beletristički je vladala do pod koncem leta suša. Nekako za Veliko noč je izdal dr. Ivan Lah in knjižico za mladino »Dore«, ki nam prikazuje usodo nesrečnega otroka, izgnivlrega oceta v vojni. »Soli predvsem bo dobro statila Grafenauerjeva »Kratica zgodovina slov. slovenstva« (do I. 1848).

»Slovenski Narod« velja po podaji za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . . . K 30—

za Nemčijo: celo leto naprej . . . K 34—

za Ameriko in vse druge dožele: 7-50

Pri večjih inseratih po dogovoru.

Novi narodnički načeljaj je načinjava večjo . . . ne uskladitev. Na same

Tej edinosti vseh narodno mislečih Slovencev pa še ne odgovarja vidna slika naše slovenske politične organizacije. Vse poslance na Dunaju in ves narod v domovini veže sicer jugoslovanska deklaracija, v politični organizaciji v slovenskih deželah pa to ujednjenje še ne najde odločnega izraza. Pred vojsko smo imeli naprednjaki narodno - napredno stranko za Kranjsko, narodno - napredno stranko na Goriškem, narodno stranko v Trstu in narodno stranko štajersko. Nasproti tem organizacijam je stala vseslovenska ljudska stranka, ki pa tudi ni bila enotno organizirana, ampak je bila bolj zveza ljudskih strank posameznih pokrajin. Sedaj smo obogateni za novo kmečko stranko dr. Šusteršičeve, četudi bolj na papirju.

Oopravičbo svojega obstanka so razne imenovane stranke v dobi let sicer dokazale z delom za svoje programe in z bojem za svoja politična načela. Stranke pa niso namenjene za večnost, ampak so trenotni izraz našodnega življenja. Danes je pa obvladala ideja ujedinjenja skoro vse dejanie in nehanje naroda. Zato je očvidno, da bode ta deklaracijska ideja, v kolikor se to že ni zgodilo, naravnim potom kmalu temeljito preobrazila tudi vse naše domače javno življenje, ter provzročila tudi v tvorbi strank najdalekosežnejše spremembe. Kdor ne gleda le na zunanje oblike, ampak na stvar, bode mi vendar pritrdil, če pravim, da imamo zgornje število slovenskih strank danes bolj po imenu nego v resnici. Kar pa občutimo vsi kot netajljivo politično realnost ali gotovost,

čitajljivo politično reamost ali gotovost, je v narodu trdno vkoreninjena jugoslovanska ideja samoodločbe naroda, ideja, ki po svoji notranji sili nadkriljuje idejo katerekoli pri nas obstoječe klerikalne ali napredne stranke. Gotovo je, da so politične ideje oni mogočni činitelji, ki ustvarja stranke. Ustanovitev kake stranke ni nič drugega nego sklep enako mislečih za udejstvovanje kake politične ideje. Deklaracijska ideja ujedinjenja in narodne samoodločbe, ki se je tako trdno vkoreninila po vsem Slovenskem, izkazuje se istotako že zdaj očividno kot tvoriteljica nove strankarske ideje in kdor hoče v političnem slovarju polskati izraz za to, kar se zdaj v našem javnem življenju godi, dobil bode odgovor, da se poraja pri nas nova velika slovenska stranka narodne samoodločbe na eni strani, na drugi strani pa stranka, ki je temu ujedinjenju in narodni samoodločbi neprijazna, dr. Šusteršičeva stranka. Četudi se ta naravni proces še ni do konca doigral, je v svojih temeljih že gotovo dejstvo ter se je to dejstvo proglašilo, četudi ne izrecno pa dejansko, ko je pred kratkim predsednik kluba državnoborskih naših poslancev dr. Korošec izrekel nasproti slovenski akademični mladini besedo o enotni falangi. Ta izraz ne more kaj drugega pomeniti, nego da se bližamo ustanovitvi enotne slovenske stranke, v kateri bo prostora za vse Slovence, ki se priznavajo k ideji deklaracije 30. maja.

Nastane torej začasno le vprašanje, ali naj se narod zadovolji s tihim soglasjem obstoječih strank glede deklaracijske politike ali naj se deluje iz poklicane strani smotreno za enotno stranko. Gotovo je, da posamezne stranke ne odločijo z lahka odreči se svoji preteklosti in aktivni politiki ne zavržejo radi uspehov svojega mnogodeltnega truda za svojo stranko. Tudi občuti olikan človek naravnost potrebo, biti član stranke, za katero se je odločil. Stati izven strank, biti nepolitik, tudi na Slovenskem ni več v navadi in se ne smatra za častno. Vendar na drugi strani moramo priznati, da se je vsled vojnih dogodkov ožje strankarsko delovanje izvzemši časopisje in gospodarske naprave, pri nas nehote znatno skrčilo, tako da imajo stranke izkazati prav slabo bilanco za zadnja tri leta. Če ne upoštevamo dela poslancev v državnem zboru, ne preostane našim političnim strankam mnogo več nengo ime in časopisje z denarnimi zavodi. Posestno stanje strank potemtakem ne tvori nepremostljive ovire za organizacijo enotne slovenske stranke, če se izkaže da tehni razlogi in inte-

ve »Podobe iz narave« (2. zv.) in Milčinskega »Ptičke brez gnezda«. Končno je v založbi »Omladine« izšla knjiga Milana Puglja: »Zakonci«. O Puglju, Milčinskem in Cankarju nam je še posebe izpregovoriti. Puglieva knjiga obsega deset fjaltonskih črtic, ki vse opisujejo zakonske nezvestobe in nezvestobice; manjše stvarce, ki kažejo Pugljevo poredno humorističko, a le redko bude ubrano razpoloženje. Prejšnje Pugljeve knjige so bile tehtnejše. Čitaj za njegovimi »Zakonci« Milčinskega »Ptičke brez gnezda«, pa se boš zamislil: Ti »ptički« so ljubljanski dečki iz Florijanske ulice in z Mirja, ki jih njih roditelji, »zakonci«, niso pripravili toplega gnezda in ki so vsled tega že rano izpostavljeni vsem nevarnostim potuščnega barabstva. Sodni akti mladinskega sodnika so to, ki v leposlovni obliki slikajo veliko socialno zlo. Odločno tendenco imajo v sebi in korist, če že ne poezije, seveda bi kot slika mestne zablodnosti služili bolj meščanom nego kmetskim Mohorjanom. Če je Pugelj poreden humorist, pa je Milčinski često sarkast. Ta lastnost Milčinskega se kaže še celo v njegovih najnovejših pravljicah, t. j. v knjigi »Tolovaju Mataju«. To ilustrirano knjigo bo dečkom silil v roke pač že tolovajski naslov, a radi jo bodo imeli tudi, ko jo bodo čitali (»Butalces« in pa tudi »Puti in

resi naroda isto zahtevajo. Ali pa morabit načela strankam branijo, združiti se v deklaracijsko enotno stranko? Ni razvidno, katero vodilno načelo naših ljudskih strank bi se ne dalo v okvirju skupne stranke gojiti v zadostni meri, napredni krogi morajo pa že po bistvu svojih strank biti pomirjeni, da je v veliki slovenski stranki dandanes za njih delovanje več nego dovolj priložnosti. Glede vodilnih načel se bo dalo pri primerni dobri volji najti in določiti jamstvo sodelovanja za obe svetovni naziranji, kakor že izkušnja Jugoslovanskega kluba v parlamentu dovolj dokazuje. Zlasti obmejni Slovenci si moramo biti v svesti, da je močna slovenska enotna stranka sposobnejša rešiti nas v sedanji kritični dobi narodnega pogina, nego neorganizirana množica strank. Jasno je, da bodo naši bratje Hrvati in Srbi našli v tvorbi skupne države na združenih Slovencih trdnejšo oporo, nego če smo v vsakteri deželi še povrh razcepljeni v po dve ali tri stranke. Eno izmed težavnih vprašanj, če se je šlo za skupno postopanje naših političnih strank, je bilo pred vojno vprašanje moči v denarništvu, v organizaciji zadrug in njih zvez. Danes, ko ima denar malo ceno, in ko se ga denarni zavodi skoro že branijo, more se tudi o ti stvari treznejše soditi. Gotovo bode zlasti ob prehodu v redne gospodarske razmere kredit v našem gospodarstvu igral veliko vlogo in denarni zavodi si bodo mogli vseskozi čestitati, da jim vojska ni bila v škodo, ampak so si večinoma opomogli. Enotna organizacija Slovencev v eno samo politično stran-

Slovencev v češču samo politično stranko pa niti posameznim zadrugam, niti organizaciji zadrug ne more biti škodljiva. O potrebi konsolidacije naših gospodarskih naprav in zadružnih central se je pa s strani strokovnjakov rekla itak že marsikatera opravičena želja in morebiti današnja doba mirno in v splošno zadovoljnost tudi na tem polju reši sporna vprašanja, ki bodo našemu gospodarskemu življenju nova vzpodbuda. Poznavalci razmer tudi vedo, da smo bili baš na tem polju pred vojno nasproti drugim narodom, n. pr. Čehom, še daleč zadaj. Kako si pa sploh more končno misliti prepričan Jugoslovan boljšo podlago za našo upravno združitev v skupno državno obliko, nego je konsolidarno narodno gospodarstvo vsega slovenskega sveta! V tem oziru nas čaka hvaležno delo. Ovire za združitev Slovencev v močno enotno stranko pa naše zadružništvo gotovo ne podaja. Če se ozremo na Nemško, vidimo, da se je tam za veliko časovno idejo svetovne nadviade nemštva porodila in mogočno organizirala velika nova stranka, domovinska Tirpitzeva stranka. Naše Vsenemce vidimo vsak hip marljivo pri organizaciji

mo vsak napraviti pri organizaciji skupnega odpora zoper naše zahteve. Poljski narod nam je podal v ti vojni sijajen vzgled podrejevanja interesov posameznih strank interesom skupne poljske države, in videti je, da ti naporji ne bodo brezuspešni. Pri češkem narodu se ves čas vojne na vso moč deluje za enotnost organizacije političnih struj. Socijalistične struje na Češkem so zelo blizu enotnemu narodnemu cilju ne le po programu, ampak tudi po enotni organizaciji, tako da bo protinarodna struja pod dr. Šmetalom kma-

narodna struja pod dr. Šusteršicom kma-
lu tako osamljena, kakor pri nas dr.
Šusteršič. Poznavalci čeških razmer
pravijo, da je organizatorično delo za
češko - slovaško državo na vseh poljih
naravnost velikansko. Visoko je pri nas
ceniti dosedanje propagando za dekla-
racijsko politiko, toda to ne more in ne
sme biti vse. Postaviti moramo isto na
solidno podlago velike slovenske stran-
ke in njene podrobne organizacije. Med
narodom nikdar ni bilo tako ugodnega
razpoloženja za tako politično združi-
tev Slovencev, kakor danes, in bila bi
morebiti usodepolna napaka, če bi se
to razpoloženje ne porabilo in v polni
meri izrabilo,

v svojih rokah, ki jih bo proti nam zdaj s pomočjo dr. Susteršiča, zdaj s pomočjo Nemcev in Madžarov izrabljala. Le organizirana naša obramba bo mogla biti združenim nasprotnikom primeren protiutež. Smoter, za katerega se nam je boriti, je tako velik in težaven, da bo tudi najmočnejša enotna slovenska stranka istega z naporom vseh sil doseči mogla. In če dosežemo svoje ujedinjenje, kar nam nikakor ne sme bili le sanja, ampak resen namen, je jasno, da je notranja ureditev nove državne oblike tako velikanska naloga, da bodo še združene organizirane sile vsega naroda komaj zadostovale, pri razcepljenju v neštevilno strank in strančic pa na dober uspeh ne moremo opravičeno računati. Sami ob sebi pa tudi k nam ne bodo pečeni golobi prileteli. Enotna slovenska stranka mora imeti svoj kmečki, svoj meščanski, svoj delavski program. Pri današnjem nespremenjenem stanju strankarstva na Slovenskem bi pa bil pravi čudež, doživeti tozadevno enotno postopanje. Kak narodni svet, ki se nasvetuje od več strani, ne bo sposoben uveljaviti se tozadevno zadostno. Delo Jugoslovenskega kluba v parlamentu, ki je vseskozi srečno in času primerno, mora se poglobiti in utrditi tudi med narodom in skrajni čas je, da se resno vzame v pretres ideja ustanovitve enotne slovenske stranke in da se organizacija iste izpelje v soglasju z vsemi dosedanjimi strankami, ki so se izrekle za ujedinjenje. Baviti se je z zadevo posameznim organizacijam in sliši naj se vsestransko javno minenje o tem predlogu.

O obliki in Izvršitvi naj pa s končnim predlogom stopi pred javnost Jugoslovanski klub, ki si je pridobil s svojim parlamentarnim delom splošno zaupanje in ki samo enotno stranko najnujneje potrebuje.

Tudi tu pa velja geslo, da s skupnimi silami za skupno stvar.
V tem spoznanju bcdemo posvečali

V tem spoznanju boste posvečeni v našem listu trajno in čim največjo pažnost splošno narodnim gospodarskim vprašanjem. V ospredju stoji že dalj časa konzolidacija našega zadružništva. Da tiči v našem zadružništvu ogromna narodna gospodarska sila, ki se danes le za to ne uveljavlja, ker ni jednotno organizirana, ker ni položen vinar k vinariju, ker ji manjka jednotnega delovnega načrta — o tem pač ne dvomi nikdo. Da je predvsem treba tudi tu najti formulo, ki nam omogoči, da izvedemo na gospodarskem polju, kar izvajamo na političnem, to mora postati splošno prepričanje vsega naroda.

Podobno kakor z zadružno organizacijo je z mnogimi drugimi gospodarskimi vprašanji. Govoriti boste morali, kako je pripravljati tla za razvoj solidne, če tudi skromne lastne industrije, razpravljati boste morali, kako osamosvojiti našo trgovino, kateri bodo ob jugoslovanskem morju na mah in na stežaj odprta vrata v široki svet. Naše poljedelstvo se bo moralo pripraviti na nove naloge: z vzorno organizacijo, pravično razdelitvijo zemlje, intenzivnim gospodarstvom se bo moglo doseči, da bo naša zemlja dajala narodu dovolj kruha in zasluga.

In vse naše gospodarsko in pridobitveno življenje bo moral obvladati nov duh socijalne pravičnosti. V skupnem boju se vojujemo za skupno svobodno domovino. Jugoslavija bo last malih in velikih, bo domovina — mati bogatega in revnega, podjetnika in delavca. Naša nova svoboda mora zdrobiti ne le politične spone, temveč nas mora oprostiti tudi enostransko kapitalistične metode stare, nesvobodne dobe. — Naš demokratični narod hoče biti vreden svoje svobode tudi socijalno.

kedaj, zakaj. Naš list hoče tudi v tem
oziru zvesto služiti svojemu narodu.

Za gospodarske osamosvojitev.

Naša deklaracijska ideja je narodna ideja v najglobokejšem zmislu te besede. Jugoslovani nočemo le, da budem politično neodvisni, temveč mi hočemo politično in narodno neodvisnost, ker vemo, da le v svobodni Jugoslaviji neovirano razvijemo vse svoje duševne in gmotne sile. Smo zdrav, priden in ne-pokvarjen narod. V duhu čiste demokracije si hočemo urediti svoje kulturno in gospodarsko življenje v trdni zavesti, da moremo dati svojim ljudem duševne hrane in kruha dovolj, ako smemo delati. Z vresničenjem našega ujedinjenja je v najožji zvezi ves blagobit, duševni in gmotni, našega celokupnega ljudstva in vsakega posameznega našega rojaka.

Leto 1917. je bilo za nas zgodovinske važnosti. Postavili smo svoj program in prišli smo do prepričanja, da je treba za ta program delovati s složnimi močmi. Pričeli smo zbirati svoje politične sile v ednotno falango. Pri sami politiki pa ne smemo ostati. Treba je zbrati vso moč, treba se je pripraviti za boje in za delo na vseh poljih. V znamenju deklaracije moramo posvečati posebno paznost tudi organizaciji gospodarskega in prosvetnega dela.

Naše narodno gospodarstvo je še v povojskih in silno bremeh državne in s tem gospodarske samostoinosti bo od nas zahtevalo skrajne vztrajnosti, da srečno prebodimo prve težavne čase.

Zdravo gospodarstvo je hrbitenica narodovega telesa. Roko v roki s politično konzolidacijo naših vrst mora iti tudi gospodarska. Mnogo je pri nas podjetnosti, mnogo je sile in sredstev, toda manjka nam še one smotrene organizacije, ki jo občudujemo n. pr. pri Čehih, katerih žilavost in nezljomljivost temelji v mnogem oziru na krepki, trdni, nezrušljivi podlagi velikopoteznega gospodarskega dela. Češkemu narodu je lastna državnost le še neobhoden okvir za v vsakem oziru dovršeno kulturno in gospodarsko organizacijo. Kar je pri Čehih že doseženo, to si moramo mi po večini še le dograditi.

so se mu ulile solze po licih in to je bil njegov poglaviti greh; zakaj tovariši so njegovo mehkobo izrabljali; on pa je še dalje »sanjal, sanjal, milo sanjal« ter se je celo bal, da bi se sanje uresničile (zakaj potem bi bilo poezije konec). Zdi se nam, da je Cankar sam ta Peter Klepec; pravi nam sicer na enem mestu, da ga je zapustil »bledi tovariš iz mladih let«, a mislimo, da se mu včasih vrača; vrnil se mu je sigurno takrat, ko je napisal uvodne besede »Podobam iz sanja«, češ, da je v njih marsikatera beseda »zastrta in zabrisana«, ker so bile pisane v letih strahote 1914—1917. V velikih časih so češki pisatelji govorili besede nezastrte in nezabrisane. »Moja beseda,« pravi Cankar, »je podobna plahemu, komaj razumljivemu jecljanju, moja misel, namesto da bi svetla švignila proti nebu, prhuta nestalno, ne ve kam in ne more nikamor«; ni torej moška češka beseda, ampak nežna slovenska in — krasna. Za Božič smo dobili z njo lep dar.

Težko nam je sedaj ob nastopu novega leta, da so se v preteklem morali posloviti od nas možje, ki bi bili radi doživelji »tretjo uro trpljenja, ko se pretrega zagrinjalo od vrha do tal« — možje kakor Perušek in Gerbič in Trstenjak in po Klepčevsko mehki Podlimbarski.

novo, svežo jakost. Naravno je, da bi se bilo že takrat moralo poprijeti tudine mudoma po političnem narodnom delu med ljudima v tem. To se

ne med ljudstvom. To se ni zgodilo. Jugoslovanska deklaracija je po svojem bistvu že sama mogočno vplivala na vse mase našega naroda. Če bi se bilo še zastavilo vse razpoložljive moči v agitaciji med ljudstvom, bi se bilo doseglo še nepričerno več in dvomimo, da bi si bil posamec Markhi upal govoriti o svoji »starj ženici«. Če smo odkritnarčni, moramo priznati: s prvimi trenotkoma, ki smo ga pustili iti mimo nas in našega ljudstva, smo zakrivili politično napako in sicer ne malo... Štajerski Slovenc, smo bili doslej med slovenskim narodom nekaka avantgarda. Narodni tabori itd. so temu najboljša priča. Vstajali so med nami v zgodovinskih trenotkih našega naroda njegovi veliki možje in Slovenski Štajer jih je poslušal najpreje s pridržanim dihom, v naslednjem jim je že sledil in dal znamenje ostalemu slovenskemu narodu. Več kot enkrat smo bili ognjišče velikih naravnih dejanj, ki so odločilno vplivali na razvoj vsega našega naroda. Danes se tolaži naša slovenska štajerska javnost menda z dejstvom, da je načelnik Jugoslovanskega kluba Štajerc in da sedi kot zastopnik Kranjske v delegacijah in, da so vsi parlamentarni zastopniki našega naroda po Slovenskem Štajerju v tem klubu. To je vse lepo, a ne spravi iz sveta dejstva, da smo narodno – politično danes silno mrtvi, ali vsaj okosteneli. To dejstvo pa ima v sebi marsikakšno očito in prikrito nevarnost in če bodo zamudili v bližnji bodočnosti še samo par kratkih mescev, bodo nam to v neprimerno čkodo, ki je pozneje ne bodo več mogoče zlepa popraviti, gotovo pa bodo časovno v neprimerni izgubi in kar bi nas danes veljalo nekaj duševnih, telesnih in gmotnih naporov, nas bodo pozneje veljalo desettisoče in še več gmotnih žrtev, da o duševnih in telesnih za enkrat niti ne govorimo.

Ta all oni nam bode morda čital, da smo prečrnogledi in da vse generaliziramo. Ti naj kar ostanejo pri svojem mnenju in prepričanju: o nasprotnem jih ne moremo prepričati ne danes in prepričati jih ne bodo mogoče niti takrat, ko bodo sami že ravnotako sredi nevarnosti, ko bode njih same obkrožali silni nasprotnički vihar. Da, niti takrat se ne bodo izpoljšali, ko bodo videli na lastne oči, da nam trga nasprotnik etotine našincev in stotisoče našega narodnega premoženja. Tem tudi danes niso namenjene naše vrstice in pišemo jih samo onim, ki so dela voljni. da stopijo vendar že enkrat odločno na plan In pišemo jih onim, ki potrebo k delu spoznavajo pa se k aktivnemu delu vendar še vedno odločiti ne morejo, da vsaj delavljnih ne ovirajo In, da jim gre, do vsaj tu in tam z dobrim nasvetom in dejanjem na roko Leto 1918. nas ne sme najti niti en mesec več v neplodnem ždenju. Zato svetujemo vsem, ki jim je naša narodna stvar ob štajerski narodni meji res prisrca, da prva meseca leta posvetijo vse, stranski temeljiti narodni politični pripraviti, da stopijo v prvih tednih bodoče pomardi pred narod z določenim narodnim programom v emisiju naše deklaracije, da užive vse naše ljudstvo po Slovenskem Štajerju, posebno pa še, da naš narod tu med Dravo in Muro z narodno – političnim delom okrepe, da bode mogel vstrajno kljubovati vsem pritiskom. Res, da so naše vrsto zelo redke, ker stoji večina mož zunaj ob naših mejah ali sicer pri vojakih, res pa je tudi, da je število zaostalih, čeravno skrčeno, vendarle še tolikšno, da se ž njim da mnogo doseči mnogo uspešno izpeljati.

mnogo uspešno izpeljati.

Leto 1917. nam je na zunaj prineslo velik zgodovinski dogodek, ki je tudi na znotraj mogočno vplival in v mahu pridobil vse milijone Slovencev, Hrvatov in 'Srbov, a prineslo nam je tudi manj prijeten pojav, da tega zgodovinskega dogodka v pravem prvem trenotku nismo dovolj izrabili. Pred nami leži pismo prijatelja in soborcev iz predvojne dobe, nahajajočega se danes del leč od nas. Piše med drugim: »Gotovo je, da vkljub krasnim razmeram v središču, ostane naša severna fronta najvažnejši del Štajerska bi morala imeti več tiska. Ako sedaj v tem mogočnem plamenu ljubezni ne zagore srca — potem je vse zaman. Treba je govoriti. Treba je odsloviti iz src in iz glav vse dve m'e in vso malodušnost. Sedaj ali nikoli. Narod sam je zdaj boljši od intellecenc, češki pisatelji itd. so Izpregovorili prvi, slovenski še do danes molče, ker jih je menda — — biti narodni. To je žalostno. Naše žene so se postavile... Zdaj ni čas suvaževati, ne modrovati. Zdaj je čas čutiti in živjeti po čustvu. Psihologija mas ne pozna modrovanja — pozna besedo in čin. Štajerci so na taborih pokazali, da so naša najboljša narodna armada. Zdaj nam lahko trenotek vrne,

Kar smo v desetletjih izgubili.
Ali ima pisec gorajšnjih stavkov prav ali ne? Gotovo v vsakem oziru, tako z ozirom na splošne, kot z ozirom na naše cje razmere. Ker zaupamo v razsodnost vseh, zaključujemo leto 1917. z upanjem, da bude vsakdo brezpogojno storil v letu 1918., kar mu je storiti delžnost. Težak bi bil od govor, ki bi ga kedaj zahtevala od njih usoda, če bi ne bili v stanu odgovoriti, da so storili vse kar se je storiti dalo, ko je bil še čas v 19... .

Za deklaracijo in za politiko Jugo-slovaškega bluba

Za majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba so se izjavili in poslali svoje izjave klubu razven že dosedaj objavljenih: Občina Bela cerkev na Dolenjskem, Žerovinci na Štajerskem, mestno županstvo Kamnik, Luče, Nevije, Bukovica, mestna občina Krško, trg Kropa, trg Šmartje pri Jelšah, Selca na Gorenjskem, Rob pri Velikih Laščah, Velika Loka okraj Novo mesto, Sv. Križ pri Kostanjevici, dekanija duhovščina, zbrana v Ljutomeru pri zadušnicah po pokoj. dr. Kreku; Bloke, domžalski občani, zbrani na sestanku dne 25. novembra 1917; Kriška vas pri Višnji gori, Pesnica, Gorenja vas, duhovščina braslovske dekanije v lavantinski škofiji, Krtina okraj Kamnik, Št. Janž na Dolenjskem, Krašnja okraj Kamnik, Voglje na Gorenjskem, Zagorje na Kranjskem, Vel. Gaber, Kamnie, Moste pri Ljubljani.

se in Lomnica, tu so je pa zadeba usoda. Uprorni duh in armadi in anarhija, gatruševna med vojaštvo, ter krepeka prototoviziva centralnih armad je iztrgala Rusom zoper Tarnopol. Stanislavov in dne 2. avgusta tudi zoper Črnovice. Istočasno so že prej ustavljeno delavski in vojaški sovjetti pričeli krepkele pritisati na vladu in tekom julija vidimo prvi oboroženi nastop boljševikov, ki jim pa ni uspel. Kerenskij je skušal rešiti s koalicjskim kabinetom in z vojni makinetom, kar se da resiti, toda njegov spor z Kornilovom, očiten že na državnih konferencah v Moskvi koncem avgusta, je dovedel do boja in upora, ki je stal Kornilova svobodo. Ruska armada pa je bila v temeljih omajana. Nemcem se je posrečilo skoraj brez boja zasesti Rigo dne 3. novembra in malo boja je stalo tudi zasedenje etakov pred zaligom. Nič ni pomagala proglasitev ruske republike. Končno so zmagali Ljendinovi sredi novembra v Petrogradu in s tem se prične popolni razpad Rusije. Da utre svoje stališče pri nizjih slojih in morda tudi kolikor toliko vsled anarhije v ruski vojski, je ponudila boljševika vladu dne 29. novembra pogajanja premirje in mir, ki se se pricela dne 2. decembra in so prišla dne 28. decembra do provizoričnega zaključka.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. decembra. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Premirje.

Italijansko bojišče. Z močnim artiljerijskim in mlinškim ognjem pripravljiv povražil napad na višine vzhodno od gore Tomba smo zavrnili. Kakor še večkrat, je povražnik tudi včeraj s svojo artiljerijo obstreljeval našo bolnišnico na Primolino. — Šef gen. štaba.

Dunaj, 30. decembra. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Premirje.

Italijansko bojišče. Mestoma zvano artiljerijsko delovanje. — Š. g. Š.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 29. decembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gím. Rupreht. V posameznih odsekih flandrske fronte ob Scarpi pri Graicourtu in Gonnelieu se je streljanje proti večerni ojačilo. Vzhodno od Neuporta in pri Pölcappello so se večkrat ponesrečili angleški izvidni sunči. — Skupina nemškega prestolona sledilka. Severno od Courteconca so udri izvidni oddelki v francoske čete ter pripeljali nekaj vjetih nazaj.

Vzhodno bojišče. Ničesar novega. Makedonska fronta. Ob Prespanskem jezeru severovzhodno od Bitolja in ob Dojranskem jezeru včasih živalno artiljerijsko delovanje.

Italijanska fronta. Italijanski napad na višini vzhodno od gore Tomba se je zlomil v našem ognju. — v. Ludendorff.

Berolin, 30. decembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. V lotu pri Ypresu, mimo Scarpe in na vzhodnem bregu Mose je bilo artiljerijsko delovanje včasih stopnjeno. Manjši izvidni boji ob angleški fronti in Argonih.

Vzhodno bojišče. Ničesar novega. Makedonska fronta. Severo-zapadno ob Bitolju in ob Dojranskem jezeru le ogenj včasih oživel.

Italijanska fronta. Na hribu Tomba in v odseku Plave na obeh straneh Pedroberbo se so razvili popolno silni artiljerijski in mlinški boji. — v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin 30. decembra. (Kor. urad.) Med Marcoingom in La Vaquerie so naše čete v krajem nem sunku zavzele najsprednji angleški jarek ter vjele nekaj stoma. Cez dani silno streljanje obgori Tomba,

Z ITALIJANSKE FRONTI.

Italijansko bojišče. Wolffovski poroča 29. decembra: Na italijanski fronti so Italijani zoper poskusili med Brento in Plavo ubraniti se grozedečem obkoljenju s strani zaveznikov s protinapadom na višine vzhodno hriba Tomba. Tu kaže Nemci in Avstriji prodri najbolj naprej in dolgega grebena hriba Tomba gledajo artiljerijski opazovalci že v italijansko ravno. Napad je bil brezuspešen. Kljub ogromnemu artiljerijskemu delovanju. Zaveznički so se s pomočjo zavejanih Italijanskih pozicij na omenjenem grebenu tako utrdili, da ne morejo omajati njihove pozicije Italijanski težki kalibri in nizine pa tudi na njihovih gorskih topovih s hriba Palone. Ko so Italijani juršili s svojim oporiščem, so popadali kar po vrsti v ognju naših strelnih pušč. — Znanit italijanski vojni dopisnik Luigi Barzani opisuje boje med Plavo in Brento v listu »Corriere della sera«, in jih označa za jako resne in stale. Kosečne. Prav, da povražnik kjerkoli prodira na kaki višini ali zlotiči kak dohod, spoprime svojega novega stališča z veliko držnostjo in redno nadaljuje bojevanje, da bi se okoristil z vsakim se tako neznamnim uspehom. Ne smemo pozabiti, pravi Barzani, da misijo povražnikov, da se bližajo po tem dočlenjenim strategičnim ciljem in radi tega sodijo, da je opravljena vsaka žrtva, da dosežo končno rezultat. Spominjam se, da spremembu vremena more napraviti njihov položaj v tem gorskem svetu, na jih kritičen, da bi bila do sponzori enomogočena vsaka nadaljnja akcija in da torej hodejo te prekrasne dneve izkoristi, kar se da. Njihova artiljerijska privrava je nepopisno silna in ljeta, to je egnjeni orkan, ki sasipi našim ojačevjem vsekot. Tako se mi zdi, kakor da bi stotine novih topov vsakršnega kalibra pri vsekm novem ognju stopale v akcijo. Od jutra do posmoga večera so se ponavljajo nemški napadi na Solarolo. Iz gospodki do stopajo rjevece dvije ptiane mase, napadni bataljoni brez pušč, oboroženi sa, z ročnimi granatami in malimi strojnimi letejo in vseh strani na temno skrivajo, s zapada navzgor, s severa proti Solarolu, s severovzhoda v dolini Cancino, napadajo z vzhoda pozicijo Salton, povodajo se grizajoči hribi v gozdih vrata, Kras.

koli se povražnik sprime kako pozicije se razvije strahovito bojevanje moža proti možu. Lomilce naše obrambe deluje nadalje, da bi naš fronto porazil.

Cesko-slovaške čete v Italiji. »Corriere dela sera« poroča, da namejava italijansko armadno vodstvo avstro-ograke vojne vjetnike češke in slovaške narodnosti uvrstiti v italijansko armado.

Italijanski letaki. Vojni poročevalce L. Adeit pripoveduje v »Berl. Tagblattu«, da nad avstro-ogrskimi pozicijami mečejo italijanski letalci letake, s katere imajo vabijo avstrijske Slovane, naj zheže na italijansko stran v vstopijo v slovansko legijo.

Ameriški zrakoploveci. Tribuna na poroča, da se vežbajo blizu nekega južnoitalijanskega pista ameriški zrakoplovi. Teh zrakoploveci je par stotin v so doslej edine pomočneste, poslane Italiji iz Amerike.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

29. decembra. Na vsej fronti običajni molitvi ogenj. Objedansko patruljsko delovanje in Lagarini in Vallarsi. Sovražni poskusi sunkov ob Costalungi in hribu Meligau na asizki planoti so bili zavrnjeni. Pripravljali smo nekaj vjetnikov. Ob starj Plavi smo vjek nekaj mož pri pravljih podjetjih. Včeraj zvezde ob 9. uri 20 minut so bombaridali sovražni letali, sledje svojem barbatstu, ki se je nospet popolnoma vzbudilo po porazu, kateri so vtrpel 26. t. m. nad Treviso, hrib v Trevisu, Montebelluni, Castelfranco in Padovu. Vsa ta mesta so nebranjena. Na srednji Padov, kjer je predvabilo najstrelje, in kjer se nanašajo najstreljivo in najdragocenije spomeniki, je bilo vrženih 8 bomb, oseb je ubitih 23, ranjenih 60. Vedenje je fenak in otrok, samo 6 je vojaških oseb. Poškodovan ni noben spomenik. V drugih bombardiranih mestih ni nekaj reke.

GIBANJE NA ZAPADNI FRONTI.

Zeneva, 29. decembra. Zahodnošvicarski listi poročajo, da se je pregupacija zvezniških že prilela. Vesel tega je tudi poset francoskih parlamentarcev na fronti edogden do 5. januarja.

VOJNE PRIPRAVE AMERIKE.

Amsterdam, 29. decembra. Gledate vojnih priprav Amerike se čuje to: Za transport prve ameriške vojske v Evropo, to je 500.000 mož, bo treba 10.000 vagonov. Štiri pristančka se bodo preuredila tako, da bo moglo tja načreti po 25 ladji. Za transport tistih 60 v Evropo bo treba 250 ladji ali 100.000 ton in 20.000 ton rezerve. Prvih 6 mesecov bo zadostovalo to številom. Potem se bo spravilo 1000 lokomotiv, ki so bile zgrajene v Ameriki, po včerini na Francosko.

TRIE ANGLEŠKI RUŠILCI

POTOPLJENI.

London, 29. decembra. (Kor. ur.) Admiraliteti poroča: V noči na 23. decembra so zadeli pred nizozemsko obalo v meglenem vremenu trije angleški rušilci ob mine ali pa so bili torpedirani. Pri tem je poginilo 13 častnikov edogden do 5. januarja.

PODPLJENI.

London, 29. decembra. (Kor. ur.) Admiraliteti poroča: V noči na 23. decembra so zadeli pred nizozemsko obalo v meglenem vremenu trije angleški rušilci ob mine ali pa so bili torpedirani. Pri tem je poginilo 13 častnikov edogden do 5. januarja.

PIPOZDAK »SEADELTERJA«.

London, 29. decembra. Reuter poroča iz Wellingtona: Luknar in 10 drugih Nemcev, ki so pripadali posadki »Seadelterja«, bili začetkom oktobra v neki oboroženi barkasi prijeti, so zbezali 13. t. m. v obroženem dolcu iz kraja na Novi Zelandiji, kjer so bili internirani. Tri dni pozneje so se polstali neke večje ladje ter posadko zaprli. Če nekaj dni so jih ko so despeli v Farnide zapest vjele in zaprli.

PODPLJENI.

London, 29. decembra. (Kor. ur.) Admiraliteti poroča: V noči na 23. decembra so zadeli pred nizozemsko obalo v meglenem vremenu trije angleški rušilci ob mine ali pa so bili torpedirani. Pri tem je poginilo 13 častnikov edogden do 5. januarja.

PODPLJENI.

London, 29. decembra. Reuter poroča iz Wellingtona: Luknar in 10 drugih Nemcev, ki so pripadali posadki »Seadelterja«, bili začetkom oktobra v neki oboroženi barkasi prijeti, so zbezali 13. t. m. v obroženem dolcu iz kraja na Novi Zelandiji, kjer so bili internirani. Tri dni pozneje so se polstali neke večje ladje ter posadko zaprli. Če nekaj dni so jih ko so despeli v Farnide zapest vjele in zaprli.

Politične vesti.

Parlamentarne in delegacijske zasedanje odloženo? Prvotno je bilo nameravano, da se kmalu po Sv. Trdu kralj nadaljuje delegacijsko zasedanje in da se poslanska zbornica sestane 22. januarja. Sedaj poročajo z Dunaja, da se bo z ozirom na potek mirovnih pogajanj v Brestu Litovskem nadaljevalo parlamentarno in delegacijsko zasedanje še le meseca februarja.

Boj za kvoto med Avstrijo in Ogrsko je odločil cesar tako, da je odobril stališče večine avstrijske kvote deputacije, ki se je izrekla, da naj doseža kvota 364 proti 63.6 velja še za eno leto.

Nevtralni list o persecucijah Jugoslovjanov. »Neue Zürcher Zeitung« piše: V avstrijskem parlamentu so jugoslovanski poslanci izrekli najstrašnejše obtožbe radi preganjanja avstrijskih Jugoslovjanov z avstrijske strani. Nai so bili sovražnici s pomočjo zavezniških nemških agentov.

Ruski delegati, ki so se pogajali z nemškim vrhovnim poveljstvom za premirje, so bili nadporočnik Schauer, vojaški zdravnik Sagalovič in prostovoljec Meren. Meren in Schauer sta Žida.

Uradna brzeljavna agencija ukrajinske vlade. Ukrainska vlada je razpustila v Kijevu obstoječo podružnico petrogradske brzeljavne agencije ter je ustanovila svojo lastno ukrajinsko brzeljavno agencijo.

Maksim Gorki aretrišča? Iz Stockholma javljajo, da je boljševski general, ki je bil aretriščen v Italiji, Maksim Gorkega, ker je trdil, da enterta v jasno ali težko dosegla končno zmago. Te besede so v resnicu samo »bluff«. Entertni naredi uvidevajo sedaj, da je znago aliranec kaj težko dosegči in da ne bodo mogli več prenatisati vojnih težkoči in pomakanja. Zatem uverejajo, da se entente vlade potrebuje razložiti v zvezniških vodstvih.

Uradna brzeljavna agencija ukrajinske vlade. Ukrainska vlada je razpustila v Kijevu obstoječo podružnico petrogradske brzeljavne agencije ter je ustanovila svojo lastno ukrajinsko brzeljavno agencijo.

Nemški boljševski list je pričel izvajati (kakor poroča »Daily Mail«) v Petropalovu. Trockij je naročil, da ga se našteje posebno na fronti med nemškimi vojaki. Nemške oblasti bodo seveda boljševiško propagando med nemškim vojaštvom energično zatrle.

Posebna srbska misija, pod vodstvom pariškega srbskega poslanika Vesniča je prispevala 22. decembra v Novi Jork, da organizira propagando za kriski dogovor.

Francosko-švicarska gospodarska in finančna pogodba. Iz Berna poročajo 29. t. m. oficjalno: Kakor izviješčarska brzeljavna agencija, je bila danes sklenjena med Švico in Francijo dočlenjenega strategičnega ciljem in radi tega sodijo, da je opravljena vsaka žrtva, da dosežeta končno rezultat. Spominjam se, da spremembu vremena more napraviti njihov položaj v tem gorskem svetu, na jih kritičen, da bi bila do sponzori enomogočena vsaka nadaljnja akcija in da torej hodejo te prekrasne dneve izkoristi, kar se da. Njihova artiljerijska privrava je nepopisno silna in ljeta, to je egnjeni orkan, ki sasipi našim ojačevjem vsekot. Tako se mi zdi, kakor da bi stotine novih topov vsakršnega kalibra pri vsekm novem ognju stopale v akcijo. Od jutra do posmoga večera so se ponavljajo nemški napadi na Solarolo. Iz gospodki do stopajo rjevece dvije ptiane mase, napadni bataljoni brez pušč, oboroženi sa, z ročnimi granatami in malimi strojnimi letejo in vseh strani na temno skrivajo, s zapada navzgor, s severa proti Solarolu, s severovzhoda v dolini Cancino, napadajo z vzhoda pozicijo Salton, povodajo se grizajoči hribi v gozdih vrata, Kras.

Mariborski govor. Pri zaobljubi novih mariborskih meščanov so pripeljali mariborski Vsenemci politično demonstracijo proti jugoslovanskim zahtevam. V svojem nagovoru na nove meščane je pozivil župan mariborske Nemce, da naj z dušo in srcem ščiti staro nemško, sedaj ogroženo mesto. Sin slovenske matere dr. Mravlje je imel velik govor, v katerem je dejal: Tudi danes kakor nekdan, nas ogrožajo sovražniki, kar se da. Njihova artiljerijska privrava je nepopisno silna in ljeta, to je egnjeni orkan, ki sasipi našim ojačevjem vsekot. Tako se mi zdi, kakor da bi stotine novih topov vsakršnega kalibra pri vsekm novem ognju stopale v akcijo. Od jutra do posmoga večera so se ponavljajo nemški napadi na Solarolo. Iz gospodki do stopajo rjevece dvije ptiane mase, napadni bataljoni brez pušč, oboroženi sa, z ročnimi granatami in malimi strojnimi letejo in vseh strani na temno skrivajo, s zapada navzgor, s severa proti Solarolu, s severovzhoda v dolini Cancino, napadajo z vzhoda pozicijo Salton, povodajo se grizajoči hribi v gozdih vrata, Kras.

Pričekamo, da nujno ostaja Ma-

rborski glas za vedno nemško mesto, in nikdar ne bo smelo pripadati jugoslovanski državi. Ko so svojcas odstropili Tirolci zunanjemu sovražniku, so se Tiroci dvignili z orožjem. Danes še ne vemo, ali se tudi nam ne bo z nasiljem dvigniti proti podobnimi načrtom. Mi se ne damo odigrati do Avstrije, mi se ne damo prodati. V imenu novih meščanov je neki Andrašić (!) obljubil, da se bodo mariborski Nemci, če bo treba, s pomočjo v kanonom dvignili proti jugoslovanski državi.

Ceski in jugoslovanski listi ne smejo v inozemstvu. Ceski listi poročajo, da od 25. septembra ceski časopisi ne smejo v inozemstvu. Kakor smo izvedeli, je zadeba tudi jugoslovanske liste ista usoda.

žem na traku hrabrostne svinjine z meči je odlikovan pažnik finančne straže Ivan Pernš, vsi primorskega finančnega ravnateljstva.

Tretjič ranjen. Pri naskakovjanju Monie fontana secca na tirolski fronte je bil tretjič ranjen rezervni poročnik Miloš Leban, sin nadučitelja Lebana s Trnovega pri Goriči. Meseca maja 1915 je bil pri Gorlicah ranjen v levo nogo, meseca julija 1916 ga je zadel šrapnel v levo roko na doberdobski planoti in sedaj je vdobil kroglio v desno stegno. Zdravi se v domobranci bolnišnici v Plznu.

Iz primorske finančne službe, Računski revidenti Karel Coffou, Karel Krajiček, Oskar Schiemer so imenovani za računske svetnike v službenem obsežju primorskega finančnega ravnateljstva.

Iz obrtno-inšpekcijske službe. Občini inšpektor J. razreda inženir Ahil Pellegrini v Trstu je imenovan za obrtnega višjega inšpektorja.

Iz pomorskoobištne službe. Tajnika pomorske oblasti Pefer conte Smechia in dr. Rudolf grof Müllinen sta imenovana za svetnika pomorske oblasti.

Umrila je v Katinari pri Trstu ga. Angela vdova Spetič.

Umrli je v Oberholzbrunnu gosp. Alfred Lenassi, znani veliki industrije iz Gorice.

Umrila je na Ulicinu v Južni Dalmaciji ga. Katica Jovanovičeva, vdova po bivšem glavnem uredniku »Srbohrana« in poslancu Pavlu Jovanoviču. Hčerkica gospe Jovanovičeva, Desanka, je žena bivšega črnogorskoga ministra Mirka Mijuškovića.

Umrli je v Italiji v Bielli odvetnik dr. Matteo Bartoli, bivši istrski poslanec.

Svojo ljubico je ustreli v Trstu vojak Anton Poschauer. Zgodilo se je to v noči na nedeljo. 24letna Angela Ukmari je stanovala v ulici Pavla Djakona. Ponoči okoli 2. so začuli stanovalci dva strela iz revolverja in ko so odprli stanovanje Ukmareje, so jo našli mrtvo. Vojak je hotel ustreli tudi sebe, pa se je le težko ranil.

Ljubljanski Zvon* v novem letu.

»Ljubljanski Zvon« bo izhajal prihodnje leto pod pomnoženim uredništvom in v povečanem obsegu. Smer ostane listu enaka; ker pa se mu je pridružilo več novih delavnih sotrudnikov, se bo na vse strani spopolnil ter spremil redno in vestno tudi vse one panoje naše kulture, na katere se je mogel doslej samo od časa do časa ozreti. Zato se razdeli dosedanji listek na tri oddelke: književnost in umetnost; listek; kulturno - politični pregled. V prvem delu bodo izhajale kritike slovenskih in drugih publikacij, v kolikor nas utegnejo zanimati in ocene o vseh važnejših pojavah slovenske in tuge umetnosti. Drugi oddelki bo poščen pretresanju kulturnih principov in idej, v njem naj se prožijo, bistré in poglabljajo vprašanja, ki prihajajo iz nas in do nas ter zahtevajo našega, slovenskega odgovora. V tretji delu spašata pregled o našem znanstvu, kritično poročanje o našem napredku, v narodno - gospodarskem, šolskem in političnem oziru, ocena vseh novih idej v teh področjih, vsestransko poglabljanie jugoslovenske ideje, kateri je čas dal do slej šele politično osnovno, in iskanje načina jugoslovenske kooperacije. Uredništvo ima na razpolago dovolj gradiva in si je v svesti, da se list prihodi ujnjim letnikom vsestransko povzdigne.

Dr. Al. Kraigher zaključi roman »Mlada Hubenec«. Poleg glavnega romana bo Zvon priobčeval krajše novele, črtice in dramatične prizore. Tako ima uredništvo na razpolago več Sorlijevih povesti, humoreske Milčinskog, dve dejanko Muričje Kmetove, več črtic Albina Prepeluh in dr. Dr. Ivan Tavčar, ki je vzbuđil letos s svojo novelo »Cvetje v jeseni« vsestransko zanimanje in priznanje, je obljubil tudi za leto 1918. svoje sodelovanje. — Vladimir Levstik in Milan Puget napiseta za Zvon več novel, Cv. Golar povest »Črnošolec«, Ivan Cankar, Fran Albrecht, Ivan Albrecht, Josip Kostanjevec, Ferdo Kozak, Juš Kozak, Zofka Kvedrova, dr. Ivan Lah, Rado Murnik, dr. Novacan, Stanko Svetina so deloma vposlali, deloma obljubili priopovedne spise.

V pesniškem delu bodo sodelovali: Fran Albrecht, Ivan Albrecht, Vek Benkovič, Anton Debeljak, Cv. Golar, Al. Gradnik, Janko Glaser, Igo Gruden, Vida Jerajev, Rudolf Majster-Vojanov, Janko Šamec, Oton Zupančič t. dr.

Od sotrudnikov znanstvenih člankov in esejev ter sotrudnikov listka imenjam: prof. A. Bartel, prof. Josip Breznik, dr. Emil Brezigar, dr. Vladimir Borštnik, Ivan Cankar, dr. G. Čremošnik, Anton Debeljak, dr. Fr. Derganc, dr. S. Dolac, Fr. Erjavec, dr. J. A. Glonar, Fr. Govekar, dr. P. Grošelj, dr. Fr. Illešič, prof. Ivan Koštial, dr. A. Kraigher, dr. Alb. Kramer, dr. Ivan Lah, Anton Lajovic, Ant. Ljuboda, dr. Dragotin Lončar, inž. J. Mačkovšek, dr. Matija Murko, dr. Raiko Nachtigal, Albin Prepeluh, dr. J. Pretnar, dr. Iv. Prijateli, prof. Ferdinand Seidl, dr. J. Slobinšek, Jakob Špicar, dr. Ivo Šorli, Ivan Zagmaj.

Razen tega bo prinašal »Zvon« od časa do časa prilog »Naša knjižiga«, ki jo ureuje dr. Janko Slobinšek in ki bodi verna slika našega sodobnega knjižnega trga.

Za novi letnik »Ljubljanskega Zvona« je oskrbel Ivan Vavpotič novo opremo; list bo tiskan z novimi črkami in velikost besedila se je zdavnato razširila. »Zvon« bo izhajal mesečno na 80 straneh (dosegaj 56 stran), od katerih bo odpadlo na listek 20—25 strani.

Znatno povečanje lista in stalno naraščajoča draginja pažira in ostalih tiskarniških potrebuščin je prisilila Tiskovno zadružno, da je povisila naročino za prihodnje leto na 20 krov. Vsled pomanjkanja papirja naznamamo, da bomo tiskali »Ljubljanskega Zvona« le v tiskih izvodih, kolikor je dosedanjih naročnikov in kolikor se bo priglasilo in vplačalo novih naročnikov do 15. januarja. Ponatis številke je radi pomanjkanja in draginje papirja izključen.

Upamo, da najdejo naše žrtve in naš trud med jugoslovensko inteligenco potrebno umevanje, da ostanejo listu zvesti vse dosedanji naročniki in se jim pridružijo še novi!

Uprava »Ljubljanskega Zvona« se nahaja od 1. januarja 1918 v Sodni ulici št. 6.

Dnevne vesti.

— Z veliko srebrov svinjino za hrabrost pred sovražnikom je bil odlikovan revident Južne železnice v Zalogu Andrej Maselj, ki je bil kot »p. n.« iz železniške službe odprlikom na fronto ter pripeljen, akoravno je bil praporščak v rezervi. 3. strelskemu polku kot narednik. Gospod Maselj je ena tistih žrtev denunciranja, ki so s svojim junastvom dokazali, da je »p. n.« grdo obrekovan.

— Odlikovanje. Z zlatim zaslужnim križem s krono na traku hrabrostne svinjine in priznanje posebnega izbornega službovanja je odlikovan deželnovladni koncipist Ivan Pojana ne c.

— Četrčti odlikovan je bil pri domaćem pešpolku gosp. Maks Jeruc, to pot z bronasto hrabrostno svinjino.

— Imperfintne intrige. Iz več krajev pa tudi iz Ljubljane same nam poročajo, da se očividno od ene in iste strani snujejo proti podpisovanju izjave slovenske ženske za deklaracijo imperfintne intrige. V nekem kraju na Kranjskem se je zgodilo, da je javni funkcionar uničil polo s podpisom tamkajšnjih žen in dekle, da bi tako onemogočil, da bi se ženstvo dotično občine javno pridružilo Ljubljanski izjavli. V nekem drugem kraju na Kranjskem je bila nježljica, ki je zbirala podpise, izpostavljena mučnim šikanam, ki nai bi jo opisale; v Ljubljani sami se je zgodilo, da so v neki rodbini očividno pod utisom govorja začitali polo, katero so bili ženski člani rodbine podpisali. Tako enkrat ne imenujemo nobenih imen. Pazljivo pa zaledujemo celo intriga in bomo brezobjektno udariti po onih, ki na ta perfiden način skušajo prepričati, da bi prisla volja slovenskega narodnega ženstva povsod do izraza.

— Iz državne rudniške službe. Minister za javne dela je imenovan višji državni komesarje inženirja Ivana Jaklinja, Josipa Kropača, Jaroslava Piskala in Avgusta Feuerhausa za rudniške svetnike, rudniškega komisarja inženirja Milutina Jenka za višjega rudniškega komisarja in rudniškega zdravnika dr. Emila Papeža za višjega rudniškega zdravnika.

— Društvena vest. Na ustanovnem zboru »Društva deželnih uradnikov vojvodine Kranjske« dne 29. t. m. izvoljen je bil slednji odbor: Predsednik: Ing. Klinar Anton, dež. stavbnički, Podpredsednik: dr. Mantuanij Josip, ravnatelj dež. muzeja, I. tajnik: Forte Anton, dež. pisarniški nad. oficijal, II. tajnik: Schweiger Karel, dež. svetnik Blažejnik. Hočevar, blaginik dež. banke. Odbornika: dr. Pogačnik Lovro, dež. tajnik in ing. dr. Kasai Miroslav, dež. stavbni nadkomisar. Pristojnila je že preklica naslavljati na moj naslov: Ivan Kejzar, nadrevident, Leohen, Moserhof, gasse št. 28, t. & predsednik.

— Izgubljena je bila denarica z dvema ključema in 48 K. Odda naj se v našem upravnosti. Denarica je bila izgubljena na Štefanu Koda Mušiču na Štefanu, Štefanu 27. m. nad. stropje. Dnevi red ustreno. Ker bo sejata jima je znano iz Vašega lista, da sem bil vojak 7 let, 7 mesecev in 23 dni aktivno. Ko sem prišel od vojakov, me je zadola grozna beseda. Izgubil sem namreč pri neki kamenitini mini obesca. Tako Štefan sie je od 1. 1878, navezan je na mišljeno dobril sreča. Žena mi je chrontne na vsem udih in je nastopila dobo 80 let. Nekaj ne vse v največji revščini, ker z 21 viharji, ki nama jih daje občina na dan ne moreva živeti v tej nezmošni draginji. Zato je kraka ponizno na dobra srca in se vsem srčno sahvaljujeva. Fran in Marija Dagatin. Hotil pa pri Litiji. — (Mlodare sprejeme tudi naše upravnštvo.)

Zveza jugoslovenskih železničarjev sklicuje 1. odb. ovo sejo na nedeljo, dne 6. prosinca 1918 ob 3. uri dopoldne v Gradcu, žitnici, Klosterwegasse št. 5, I. nad. stropje. Dnevi red ustreno. Ker bo sejata jima je znano v tej skupnosti predstavljati naši železničarji, ki so vse naši železničarji. Prof. Kruis je bil znani po celem svetu kot prvi strokovnjak železničarjev v Evropi. Danes je na tamkajšnji univerzi predaval o kvazini, ki je mnogo zahvalil. Prof. Kruis je bil tudi delovao na literarnem polju. Jugoslovenski železničarji, ki so študirali v Pragi, se gotovo radi spominjajo na vričiga, iskrenega češkega učenjaka, ki je bil ponos češke in slovenske znanosti sploh.

— Smrt slavnega češkega učenjaka. Dopisnik nam poroča iz Prage 27. t. m.: Danes je umrl v Pragi nadet od kapi slavnemu češkemu profesorju analitični kemiju na češki tekniki v Pragi Karel Kruis, v 66. letu svoje starosti. Prof. Kruis je bil znani po celem svetu kot prvi strokovnjak železničarjev v Evropi. Danes je na tamkajšnji univerzi predaval o kvazini, ki je mnogo zahvalil. Prof. Kruis je bil tudi delovao na literarnem polju. Jugoslovenski železničarji, ki so študirali v Pragi, se gotovo radi spominjajo na vričiga, iskrenega češkega učenjaka, ki je bil ponos češke in slovenske znanosti sploh.

— Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

sak. št. 370, § 24, da smejo biti v ljubljanskem policijskem okolišu na Silvestrov včer, to je dne 21. decembra 1917, gostilne do 12. ure in kavarne do 1. ure posoki za obrat edpta.

— Zrobenje ljubljenskih orečk. Dne 2. januarja 1918 vrsti se 52. krebenje ljubljenskih orečk. Tega dne je mestna blagajna za promet s strankami zaprta.

— Umrla je v Ljubljani vdova po e. kr. okrajnem glavarju gospa Emilija Petris. N. v. m. p.

— Mučen prior je bil v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2. Podsednica Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren, fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je se odigral v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je se odigral v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je bil v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je bil v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je bil v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je bil v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in končno pograbila. Stražnik je nepravilno potegnil sabo ter udaril Kramarsic po glavi. Prizadil mu je veliko krvavo rano. Kramarsic je moral v rezervni bolnišnici obvezati in so ga spravili v delčno dolega.

— Mučen prior je bil v soboto popoldne pred rezervno bolnišnico št. 2.

Podsednici Franc Kramarsic je peljal ces Š Jakobki ter nekaj sodov. Ker je s konji grdo raval, ga je tamkajšnjih stražnikov opominjal. Stražnik je bil preoren,

fant pa prenagle ješe. Sporekla sta se in konč

Zahvala.

Vsem, ki so nas o prebridki izgubi našega nepozabnega, dobrega

Stankca

kakorkoli tolazili in vsem, ki so bili ranjemu dobro in so mu osladili kak trenotak življenja, vsem izrekamo prirčno, iskreno zahvalo.

4560

Rodilne Kuder, Pintar, Majer, Duh.

Kupim hišo z vrtom

z boljšim dolini. Ponudbe na upravnštvo Slov. Naroda pod „Hiša/4545“. 4545

Učenec

spremimo v modni trgovini ALOIS PRIM. 4509

VAJENEC se sprejme v kavarni Prešeren v Ljubljani.

Velika naročila na enostavna strugarska dela na takoj oddajo. Ponudbe na upravnštvo Slov. Naroda pod „strugar“. 4554

200 K nagrade

dnu, kateri preskrbi murni stranki (vdova z 1 letno dekliko) moderno stanovanje s 3 ali 4 sonami takoj ali na kasneje do 1. februarja. Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 4570

Deč tesarjev

in mizarjev proti dobremu plačili spremimo ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 11. 4550

Zdrava, močna, srednje starosti ter dobra

KUHARICA

se sprejme k večji družini takoj ali s 15. januarjem. Vse potrebno za kuhanje že v kisi. Plača dobra. Kje pove upravnštvo Slov. Naroda. 4555

Gospodična

zmerna stroke trgovine jestvin se takoj spremimo. Zabava se znanje slov. in ital. jezika. Istrom se sprejme tudi trg. vajenec deloma že več stroke. Ponudbe na upravnštvo Slov. Naroda. 4555

Jutri, torek dne 1. januvarja in nadalje do preklica

Parna kopeli

v hotelu „Slon“ v Ljubljani odprta in sicer: vsak torek dopoldne za gospode in po-poldne za gospe ter vsak četrtek dopoldne in popoldne za gospode. 4591

Kdor namerava prodati še kaj

! KOSTANJEVEGA LESA !

naj ga ponudi takoj tudi
A Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Ročne mline za mletev

vseh vrst žita prikladne prodaia
Adolf Oppenheim, Mar. Ostrava, Brückenvasse 13. 4435

Za prodajo razglednice in papirnatih predmetov išče dobro uvedena tvrdina za Kranjsko in Štajersko izvežbanega 4577

— potnika —

proti dobi proviziji eventualno kasneje proti stalni plači in potnim troški. Ponudbe z referencami naj se pošljijo „Zagreb, poštni prodaj št. 34.“.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrovani tednik zo:

ki predčinja vsak teden novo in zanimivo slik s bojem in o drugih vaših aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter običajno zanimivoga člana: pesmi, povesti, tako znamenite, kot tudi novi roman, poučne članke in druge v gospodinstvu, zdravstvu, vzgojstvu, tehnike in opicih vseh strok pojdinskega znanstva.

„TEDENSKIE SLIKE“ so napolnilni in zavestankariški ilustrirani tednik, ki je posvečen le življenju in poslu.

„TEDENSKIE SLIKE“ bi naj imela zelo veliko vseha rodbina, vseha gostilna, kavarne, knjižnice, vseho dnevnika. Založevalca, TEDENSKIE SLIKE“ povod in pridobivanje narodnikov.

TEDENSKIE SLIKE“ stanejo treti leta K 3-80 po letu K 7-80 in celo leta K 15-16. Narodni dobe kot nagrada slike Predora, Jurča, Gregorčiča in Alberca ter tudi lige zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKIE SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naroček in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKIE SLIKE“ brezplačno in poštino prosti na ogled.

Upravnštvo lista „TEDENSKIE SLIKE“

Marija, Župančičeva ulica 102.

Dipl. profesor podružno:
Francosčino in lastino.
Ponudbe pod „Sloveni 4510“ na
upravn. „Slov. Naroda.“ 4510

Prostorne lednice
dam pod ugledo. pogoj v zajem.
Istrom se sprejmejo
delavci za nabavo ledu.
Ponudbe na Primo Bitar, zalogu
plavinarne Št. 1. 4510

Hotel „Pošta“ na Jesenicah
vkljub vojnemu času še dobro obiskan, se
z vso opravo vred in z lastnim vročitvijo
ponuda ali zamenja za hišo v Trebušu.
Hotel ima električno razsvetljavo in svoj
lastni vodotok, ter leži na premetnem kraju
in bližini ko odvira in odhaljen 15. minut
od velike tovarne. Pojasnila daje lastnik:
AL SCHREY, Jesenice, Gorica. 4465

Fran Marolt, Ljubljana,
Slovenske 1085

Vojaške narodne pesni
za K 1-80 ali 1-80 se dobre žo.
Po početi 20. v. več. Najlepše dörle!

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobo, kamin,
jamek in druge zemene kupujejo
redno in v vsaki množini, ter plačujejo
po najvišjih dnevnikih cenah
trgovska firma J. Kuštar, Kranj, Gorenjske

Cevljarske pomočnike
sprejme v delo

Vojna čevljarna v Ljubljani.

Plača po dogovoru in sedanjim razmeram
primerna. — Ponudbe naj se pošljijo na
Šavod za pospeševanje obrti v Ljubljani.
Dunajska cesta št. 28, kjer naj se čevljari,
ki žele vstopiti v službo v svrhu do-
govora osebno zglašijo od 9. ure dopoldne
do 2. ure popoldne. 4221

Novost!

Prodajem se z svojo trgovino
iz Ajdovščine v Gorice, Gledališko ulico št. 6.

Priporočam se za obilni obisk slav.
občinstvu v Gorici in okolici in zagotavljam,
kar bo v moji moći, najboljšo po-
strežbo z živilo po najnižji ceni.

Na veselo svidanje 1. januarja 1918 v
Gorici. Veselo novo leto! 4442

JAKOB STARC,
trgovac v Ajdovščini.

Srečno novo leto 1918!

Žele svojim narečnikom, odjemalcem, prijateljem
in znancem naslednje tudi:

Upravn. „Slov. Naroda“

p. t.

Restavracija Lloyd

Ljubljana, sv. Petra cesta 9

Karl Tauzes.

Franc Lavtižar

mesar

LJUBLJANA.

Matija Trebar

trgovina s čevljili

Ljubljana, sv. Petra cesta 6.

Srečno novo leto

Želi vsem svojim bralecem in bralekom
javna ljudska knjižnica
gospodarskega naprednega društva za Šentjakobski okraj
vožarski pot 2, koncem Florijanske ulice in začetkom
Karlovške ceste (postajališče električne ceste železnice).

Alojzij Fuchs

zlatarska delavnica

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Hotelj Štrukelj

Anica Jesih.

Srbečica, hraste, izpuščaji

Izginejo kar najhitrejše po uporabi „Dr. Fleisch original-
nega rujevega mazila“. Brez duha in ne omaze. Mail ton-

ček K 2-30, veliki K 4—, družinska porcija K 11—. 532

Dr. E. Fleisch Kronen-Apotheke, (Görl), Raab Ogrsko.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naučni sl. p. v. občinstvo, da se nahaja njegov

cvetlični salon

samo Pod Trančo št. 2

polog Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zloževanje žopkov, vencev, trakov l. t. d.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Novoletni spored v

KINO CENTRAL“ v dežel. gledališču.

Denes, v ponedeljek na Silvestrovo počit na lepkih naznanjenega
sporeda zvečer ob pol 9. žo.

Predor v dvanajni soški bitki pri Tolminu.

Nad 500 metrov dolgi film, poin prizorov z naše domače zemlje.
V tork 1. januarja 1918, v sredo 2. jan. in v četrtek 3. januarja:

Mlinar iz Flandrije.

Filmska igra v treh dejanjih.

Dunajski humor v filmu:

Izvrstna dunajska burka v treh dejanjih, polna pristnega dunajskega humorja.

Prvo predstavo vsak dan pristope tudi mladini.

V potek 4. januarja: Nordisk spored. 4582

Gunnar Tolnäs v veliki Nordisk drami

„Mož brez milosti“.

SOLALI
Tovarna z cigaretnim papirjem izdeluje tudi znamenito zeleno Solalijino
najbojši cigaretni papirji
Jed pravčesne oskrbe surovin zamoreme
točno ceni in redno dobavljati.

Tovarna pohištva J. J. Nagas
Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 128
Največja zalogu pohištva
za spalne in ledilne sobe, salone in poslovne
sobe. Preproge, zastori, medroci na vse vrste
življeni medroci, otroški verzički itd.
Najboljša pohištva.

Tovarna oljnatih bary, laka in finaža
128
1842.

BRATA EBERL
čokolikarja, lakirarja, stavbna
Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“. 121
Ljubljana

Vojno posojilno zavarovanje
omogočuje vsakomur, da podpiše vojno posojilo z majhnimi denarnimi žrtvami, da vrhutega skrb za svojo udobnost v starosti in da skrb za svoje v slučaju, da ga je doletela pregrajna smrт.
Za odpeljitev vojnega posojila se lahko voli doba 10-20 let — Zavarovanje vojno posojilo izplača se v slučaju doživetja pogojene dobe oziroma z slučaju prejšnje smrti.
Na primer: Osoba, ki je potom zavarovanje podpisala K 2000 vojnega posojila, katerega si hoče pri četrletnem vplačevanju po K 24-80 prilastiti v 15. letih, umre, ko je plačala komaj dva četrletna obroča v skupnem znesku K 48-60. Kljub temu izplača se zasotilu ali v polici dobi, i. osebi takoj polno zavarovanje vojno posojilo K 2000—.
Do K 5000 — ni potreba zdravniške preiskave in znesek zavarovalnika od K 1000—:
Letno polletno četrletne mesečne
za dobo 10 let 77— 39-20 20— 6-80
12— 63— 32-10 16-30 5-58
15— 48— 24-40 12-40 4-25
16— 44-50 22-70 11-50 3-94
18— 39-50 20-10 10-25 3-50
20— 35— 17-85 9-10 8-10

Vojna nevarnost je brez plačila doklade v polnem obsegu v zavarovanju vsteta.
Odškup ali obremenitev police s posojilom vsakokrat mogoč. — Kdo na primer zavarovanje sklenjeni do K 1000 na 12 let, za katero je plačal jedno letno premijo K 63—, po jednem letu opusti ali s posojilom obremeniti, dobi po sedanjem stanju v gotovini izplačanih K 59-48. — Pri tem pa je bil skoraj eno leto za slučaj smrti zavarovan.
Pojasnila daje in ponudbe sprejema
Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe „Avstrijski Feniks“
Ljubljana, Sodna ulica štev. 1. 5400

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogu
voznih koles. Šivalni stroji
za robine in obrti.
Izpratni kurzi za
vezenje v bliz. Pisalni stroji
„ADLER“, Pletilni stroji
vseh velikosti

Dolnški kapital K 60,200.000.—
Reserve K 17,000.000.—
Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer
Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.
Prekodbivanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevoznanje denarnih vlog na branilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-koren z vsakodnevnim vedno ugodnim obreščanjem. — Denar se lahko dviga vrat dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depot) vrednostnih papirjev in posojila banke. — Ustrena in plenoma pojasnila in nasveti o vseh v handlu stroku spodajnječih transakcijih vsekadar besprekalo.

Žeče se starejša energična
učiteljica kot vzgojiteljica
otrok proti dobril placi, z brano in stanovanjem. Zahteve se znano godbe. Nastop takoj. — Kje, pove upravn. »Slov. Nar.« 4400

Vojški koledar za I. 1918 z imenom **Slovenski vojak**

je ravnokar izdel ter se dobiva vezan in krasno s likami oremljen v vseh knjigotržnicah v Ljubljani in v raznih trgovinah na deželi po 1-50 K. Raznoljuba pa tudi založnik Janko Kop. Jeglič, sloški voditelj v Ljubljani, ki daje občajen trgovski ponust vsem ki naročajo večjo množino izvodov.

P. n. trgovci, učitelji in sploh priatelji ljudstva, naročate vojakom in drugim to potrebno knjižico! 4517

Najboljšo po počuti maznosti!

LASNE KITE

najboljša kakovost po 10, 14, 18, 20 in 24 kron; lasne podlage in mražice, lasne masti, pudri itd.

Kupujem zmedene ženske lase.

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trnčo št. 1.

Pozor! Zaradi nekakšnega v vojsko vključevanja te leta odprt samo za prodajo blaga in storitev vseki dan samo od 8 do 1/2 in v nedelje od 8 do 11 ure dovoljan.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,
Salzburgeva ulica 14. 5.

pripravite veliko in dobro
desinfekcijskih preparatov latar:
Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbovelovo kisilino, karbovelovo apno itd. itd.

Velika zalogu fotografiskih
potrebitvin in aparatorov.

Nadomestilno toaletno milo

parfumirano
v elegantnih kartonih
fini opremljeno
ducent 14-40 kron.

Žrgovci večji popust!
Dobiva se pri tvrdki

Milan Hočvar

Ljubljana
sv. Petracesta 28.
Po počuti pošilja se le od 3 ducentov naprej.

C. kr. pri v.

Ulog Marjije hr-Sv. Petra cesta (v blizu „Asocijacija Generali“).

Dobavljamo

barvne trakove za vse vrste pisalnih strojev, karbonski papir (ogljek papir) v vseh barvah, kartoteko (kartno sisteme) in vertikal-registraturo (meblje in mape) pomnoževalne aparate in pritikline (ovoččen papir in barve).

„Remington“ pisalnih strojev delniška družba z O. Z., Dunaj I., Franz Josef-Kai 15 in 17.

Izšel je „VEDEŽ

slošni žepni koledar z notesom za leto 1918
z vsestransko najzanimivejšo vsebino za vsakega. „Vedež“ je neobhodno potreben svetovalec in vodnik vsakemu brez razlike toliko civilističnemu vojaku. Zato napravite svojcem gotovo razvječe veselje, ako jima ga pošljete „Vedež“.

„Vedež“ za leto 1918
pokanja svojim častitim odjemalcem in naročnikom pregleden in nastanjen slovenski zemljeveld Italijansko-avstrijskega bojišča, ki sega od naše Ljubljane pa tja do gardskega jezera ter od koroske meje do konca Istre.

„Vedež“ je odločil tudi 20 krasnih dobitkov ki bodo izrežbani dne 31. marca 1918, zato je vsak izvod „VEDEŽA“ označen s številko. (Natančnejši popis v „Vedežu“.)

Cena v Hrči vesavi K 1-20. Kdor jih naroči 10, dobti enajstega povrh. Da se prihajajo razmerne previsoki stroški za posamezne izvode po povzetju, naj izvolijo p. n. naročniki poslati (tudi v znakih) poleg cene še 30 vin. za poštnino. — Večja naročila se posiljajo po povzetju. — Preprodajalcu dobijo 25% popusta. 4529

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1918 se boste pričeli z dnem 2. januaria 1918.

Ta davek je plačati v okrožju ljubljanskega mesta za vsakega psa, izvenki za one, ki so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov niso si preskrbe za to leto veljavnih pasjih znakov najkrate sneje do dne 20. februarja 1918 pri mestni blagajni proti plačilu

8 kron.

Z osiram na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjam se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker boste polovil končaj od 20. februarja 1918 nadalje vse one psi, ki se dobre na ulicah brez veljavnih znakov.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. decembra 1917.

! Vse vojaške predmete !

Za preprodajalce

priporočam po znano nizkih cenah svojo zalogu

Zvezd vseh vrst
port
portepesov
med. obvez
redov
sabot
bajonetov
močev
kupi
pasov
čepic
rokavč
ocevnih gamaš
usnjene gamaš
vojaškega suknja

egat. suknja
gumbov vseh vrst
in prilink
izgotovlj. uniform
dežnih pličev
kožuhastih vrež
kožuhov vseh vrst
čepic
odznavkov
vož za čepice
ovratnikov
vseh toaletnih in
galanterijskih pred-
metov

glavnikov,
krtač
mila
zobne pasti
brillantine
pudra
instrumentov za
nohte
perfumov
ogledal
brivskih aparatov,
polnih necessairejev
ročnih kovčkov
velikih in malih

Splošni zavod za uniformiranje

Rudolf Bodenmüller

Ljubljana, Stari trg 8.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 31. okt. 1917:
K 214,681.380.—

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Majhkalnate izvajanje besnih zaročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje kuponov in iztrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodnejša varnostna predelov samoshrambe (safes) za ogrevanje in shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni začepom stranke. — Opravilišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izbranih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa trebanja. Izplačila in ukazila v Ameriko in iz Amerike.

Frančevke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 61

Modni salon Stuhly-Maschke

Židovska ulica štev. 3.
Dverski trg 1, Ljubljana.

Priporoča največjo izbiro
finih vetrov-klobukov s
kosmetičnim robom iz prvo-
vrstnih tovarn > Novega Jilčina,
kakor iz barščenja, filca in ko uho-
vine, ter čepic za dame in dekle.

Popravila točno in vestno!
Velika izbiro ženskih klobukov.
Cene razmeroma zelo nizke!

PRVA KRAJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Svoje častite odjemalice

Vljudno prosim, da se nači pri nakupu orožja in
municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
police v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
municije. Ne da bi se tekal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi
ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošljajo.

Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

134

Dvonadstropna hiša

gestilna z opravo, deset lepih stanovanj,
še šest let davka prosta, v Beljaku na Ko-
roskem sredi mesta ležeča, se takoj po-
poni proda. Samo 30.000 kron doplačila
potrebna. — Natančnejše podatke dajta J.
Spitzer, Weiz, Grabsbachpl., Zg. Avstr.
4444

Domača industrija - domača obrt!

V Ljubljani se snuje tvrdka, katera bode pospeševala domačo obrt, da
pride naše domače blago kolikor mogoče tudi izven naše dežele na trg.
Vsi cenjeni izdelovalci vsakega že takó malega izdelka se prosijo, da
pošljejo svoje ponudbe in vprašanja na upravo tega lista pod šifro:

„Jugoslovanska trgovina“.

4463

Vaše blagorodje!

Usojamo se tem potom vljudno naznaniti, da smo pr dali svoj „hotel
pri slonu“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 2 gospodoma

Hedžetu & Koritniku

ter se pri tej priliki vsem svojim trgovskim prijateljem kakor tudi
cenjenim gostom, ki so nas z obiskom podjetja podpirali, iskreno zahva-
ljujemo, prosič, da bi prvi kakor drugi ohranili svojo naklonjenost načima
naslednikoma.

Z velespoštovanjem

J. Gnezde dediči.

Kupujem in prodajam.

bodisi pokljuke, steklenine, ža-
loze, milice, paročin, crteža,
pedobo, star domač, sploh vs
kar je najmanj 50 let star.

Obenem kupim stare zahaje,
posredcem za hleb, zomfija itd.

Albert Derganc
trives in koncesijonirani starinar

SA IZBRIMO podlja tudi na delolo:
K asne 2652

BLUZE pličče, jepice,
krila, kostume,
nočno haljino, pe-
ričko, modne pred-
mete, športne kle-
boke in steznalke. Že solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine otroške oblekce in krstne oprave. II

Popravila in preobleke
toteno in ceno.

otroške in preobleke
toteno in ceno.

Najcenejšo

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Semenska trgovina AL Korsika v Ljubljani

Bielweinova cesta ali Vrtača štev. 3

kupuje vseko močino doma pridelanega semena kakor
korenja, roge, solate, buče, kumare, konoplje itd.
ter jih plačuje po najvišjih cenah.

Prodaja tudi mnogovrstnega večnoma doma pridelanega semena.
Nov senik izide v mesecu januarju 1918, ter se bude dobil brezplačno
S spoštovanjem

Al. Korsika.

Nad 50 let obstoječa parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter apretura sukna

Ljubljana,
Solenburgova ul. 6.

Anton Boc

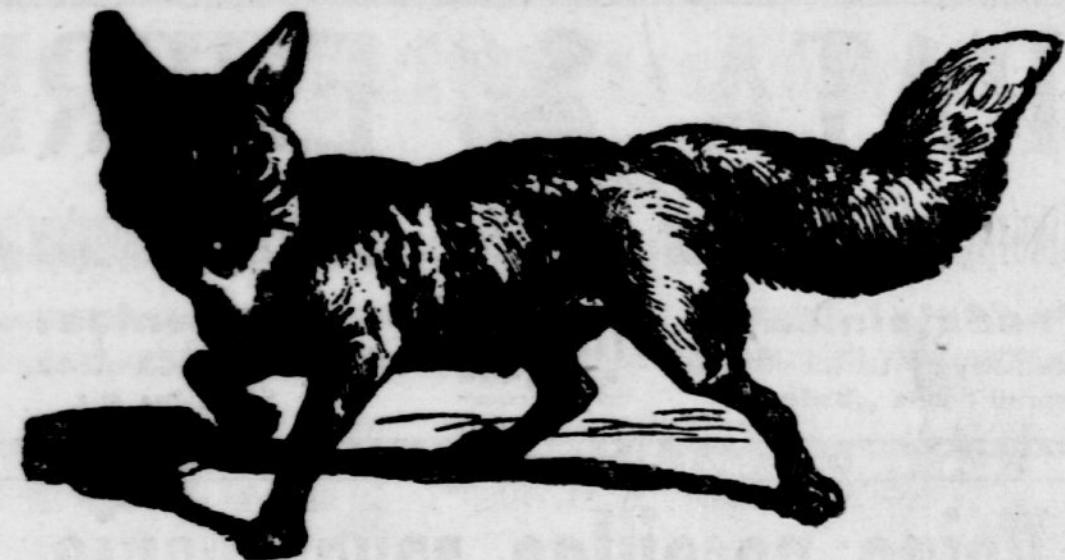
se priporoča.

Glince,
Burska ulica 46.

Prestrežna vredna in teža.

Najnižje cene.

J. WANEK, krzdar, Sv. Petra cesta 19.

Kupujem kože vseh vrst divjadičin, lisice, kune itd.
po najvišjih dnevnih cenah.

Sprejme se sprejet

mešarski pomočnik

kateri se dobro razume na prekajanje. Plača
200 K. prosta hrana in stanovanje. Povrnitev
voznih troškov do Banja Luke. Pisemne
ponudbe na Franjo Stibili, mešar in pre-
kajalec, Banja Luke, Bosna.

4518

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji

185

Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kološevska ul. 34 a.

Vaše blagorodje!

Usojava se z današnjim dnem vljudno naznaniti, da sva nakupnina
potom prevzela starovernomirani „hotel pri slonu“ v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 2 od

J. Gnezdovih dedičev

ter prosiva pri tej priložnosti, da ohranite zaupanje, ki so ga bili deležni
nači predniki, tudi nama. Zagotavljava, da si bova vedno prizadevala
z vso solidnostjo in kulanco ustrezati vsem zahtevam hotelskega, kopa-
liščnega, gostilniškega ter kavarniškega podjetja ter se priporočava

z velespoštovanjem

Hedžet & Koritnik.

Srečno novo leto 1918!

Žele svojim naročnikom, odjemalcem, prijateljem
in znancem naslednje tvrdke:

Josip Maček s sopogo
gostilna
Ljubljana, Krojaška ulica.

LESKOVIC & MEDEN LJUBLJANA.

ALOJZIJ LOMBAR

krojač

Spodnja Šiška, Čelovška cesta št. 95.

Josip Adámit

vrvarna

DOMŽALE.

PETER KRISCH

restavracija pri zvezdi
(Ferlinc)

Cesarja Jožeta trg 11.

Helena in Ignac Banko

Martinova cesta št. 3

D. d. „pri Topolavcu“.

Tvrdka
A. Zankl sinovi
Ljubljana.

Anton in Josipina Krapš
kavarna
Ljubljana, Škofova ulica 12.

Tvrdka THE REX CO.

specijalna trgovina za pisalne
stroje, razmnoževalne aparate
in pisarniške potrebštine
LJUBLJANA,
Šelenburgova ulica 7/1.

Maček & Ko.

konfekcijska trgovina
Ljubljana, Franc Jožefova cesta.

Angela Pekoli
modni salon
LJUBLJANA.

Ant. Leben, nožar
Ljubljana,
Stari trg 15. Stari trg 15.

Albert Derganc

brivec in starinar,
Ljubljana, Frančiškanska ulica.

Marija Cerne, Ljubljana,

mesnica Frančeve nabrežje
gostilna Sv. Petra cesta 85.

J. Buzzolini

trgovina delikates, tovarna salam in kranjskih klobas
v Ljubljani, Lingarjeva ulica.

Kavarna „Evropa“

Ljubljana

Anton in Terezija Tonejc.

STANISLAV HORAK,

restavracija na južnem kolodvoru
LJUBLJANA.

Trafika

Jerica Hubad-Dolenc
Prešernova ulica.

Josip Stupica

jermenar in sedlar
v Ljubljani, Slovenska ulica 6.

OROSLAV BERNATOVIC

konfekcijska trgovina

Ljubljana, Mestni trg.

Jakob Hlavka

trgovina kirurških pred-
metov, bandaž itd.

Ljubljana, Prešernova ulica.

Ignac Žargi

medna trgovina
Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 3.

Gostilna „Mania“ na Vrbniki

Franc Dolenc,
gostilničar.

Gostilna Češnovar

Ljubljana

Dolenjska cesta št. 3.

Restavracija de Schiava

Ljubljana

Rolodovska ulica (Pri Starem Tržnju)

Anton de Schiava, restavreter.

Kavarna „CENTRAL“

Stefan Miholić s sopogo
v Ljubljani, Sv. Petra nasip.

Trgovina s kožuhovino in čepicami

J. WANEK

Ljubljana Sv. Petra cesta Ljubljana

Trgovina Mihael Omahna naslednik

F. S. ŠKRABAR v Višnjigori.

Knjigoveznična

Ivan Jakopič

Frančeve nabrežje.

KAVARNA „MERKUR“

Ljubljana, Židovska steza

Marija Izlaker.

Tvrdka
Josip Petelinč

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
(za vodo) 3. hiša, blizu fran-
čiškanskega mostu.

KINO

,IDEAL“.

JERNEJ JELENIČ

gostilna „pri Majarončku“ in vinska trgovina.

Ivan Mohorič

krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Tomaž Bizilj

gostilna pri „Kolovratiju“
v Ljubljani, pred Škofijo.

Ivan Jax & sin

Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Jakob Zalaznik z družino

pekarija,
slaščičarna in kavarna
v Ljubljani, Stari trg št. 21.

FRANC CERAR

tovarna slamnikov
v Stobu, pošta Domžale.

PETER STEPIČ

vinotržec, posestnik in gostilničar
Spodnja Šiška, Bitenčeva ulica št. 256.

Anica Marovšek

brivnica

Zagorje ob Savi.

Julija Stor

zaloga čevljev v Ljubljani,
Prešernova ulica št. 5.

Specialna trgovina za bluze

Antonija Sitar, Ljubljana,
Šelenburgova ulica št. 1.

Stavbena tvrdka

IVAN OGRIN
Ljubljana.

J. Pretnar

trgovina na Bledu.

MILAN HOČEVAR
specijalna trgovina mila, pralnih in čistilnih potrebščin,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

Delikatesna trgovina

M. RAUTAR
Ljubljana
Jarčičev trg št. 3.

Srečno novo leto 1918!

Žele svojim naročnikom, odjemalcem, prijateljem
in znancem naslednje tudi:

FRAN KOS
mehanična pletilna industrija
v Ljubljani, Sodna ulica.

**Prva kranjska konjska mesarija in restavracija „Amerika“ na Glincah in
filialke Kopitarjeva ulica in Tržaška cesta št. 2 v Ljubljani**

Ivan in Marija Marinšek, Glince štev 28.

Josip in Tinica Olup
trgovec z obleko in gostilničar „Pod trančo“
Ljubljana, Stari trg.

**Aleks. Götzl, podobar, Marijin trg,
Fani Götzl, prodaja čevljev
v Ljubljani, „pod štengami“ pri čevlj. mostu.**

Teodor Korn

kleparsko podjetje in pokrivanje streh
Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Zrgovina Fran Babič
Ljubljana
Dolenjska cesta

JOSIP JUG
pieskar
Ljubljana, Rimska cesta 16.

Gostilna Fran Kavčič
v Ljubljani
Privoz (Prule) št. 4.

FRANJO ZAJC, brvec,
Ljubljana
Dunajska cesta štev. 12.

Konfekcijska trgovina
A. Lukič, Ljubljana
Pred Škofijo št. 19.

Trgovina papirja in pisalnih ter
risalnih potrebščin, razglednic itd.
Ivan Gajšek
nasi. Jerneja Bahovec
Sv. Petra cesta štev. 2
(palača „Assicurazioni Generali“).

Štefan Mencinger
špecerijska in delikatesna trgovina
Sv. Martina cesta št. 10.

Kristjan in Marija Kogoj
čevljarski mojster
Ljubljana, Florjanska ulica 13

Marija in Franc Lekše
restavracija „International“
Resiljeva cesta št. 22.

J. Pogačnik
trgovec
Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Amalija Zorčič
špecerijska trgovina
Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 8.

I. MARCHIOTTI
trgovina z usnjem
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 30.

J. SOMNITZ
urar in trgovina z zlatino,
srebrino in urami
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16.

Josip Vidmar
tovarna dežnikov in solnčnikov
Ljubljana,
Pred Škofijo štev. 19.

Karel in Fani Čenčič
Sv. Petra nasip št. 71.

Ivana Gorše
restavracija „Novi svet“
Ljubljana
Marije Terezije cesta št. 14.

Anton Stacul
trgovina špecerije in delikates
v Ljubljani,
Šelenburgova ulica 4.

GRAND HOTEL „UNION“.
Restavracija — Kavarna — Klet.
Ravnateljstvo hotela „UNION“.

Fran Szantner
zaloga čevljev
v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 4.

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA.

IVAN OGRIN
Laverca pri Ljubljani
restavracija, trgovina z vinom in mlekarno.

Kavarna
„Prešeren“
Karel Polajnar, kavarnar.

Fran Kreč
krojaški mojster
v Ljubljani, na Turškem trgu.

Aleksander Gjod
brivec
Ljubljana, Kongresni trg 6.

Modna trgovina
Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg št. 10.

Terezija Bizjak
posestnica in pekaria
Ljubljana, Poljanska cesta 25.

T. MENCINGER
špecerijska trgovina
Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Kavarna
„Austria“
Fani in Ivan Stritar
Ljubljana, Radeckega cesta št. 1.

Stavbno podjetje
ANDREJ ČERNE
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 23.

Ludovik Roškar
restavracija „pri Auru“
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Trgovina „pri kroni“
Leopold Vukič
Postojna.

LOVRENČ ŠARC
gostilna in trgovina z žitom in moko
Ljubljana, Karlovska cesta štev. 19.

Lud. Černe
juvelir, trgovec z urami ter
zapriseženi sodni cenilec
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Landskroner & Bochner
Ljubljana,
Sv. Jakoba nabrežje 39.

Val. in Antonija Mrak
Rimska cesta št. 4
restavracija pri „Starem Rimljanu“.

V. Sterniša
zaloga čevljev
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

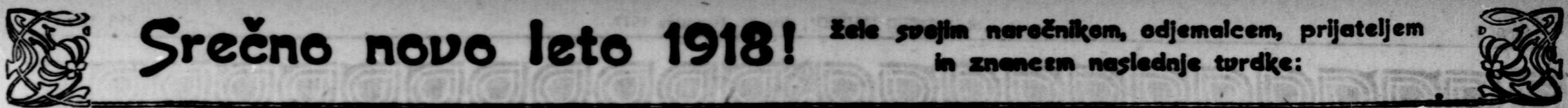
Rodbina
lekamarja Leusteka.

Katinka in Matija Dolničar,
restavracija južne železnice, Št. Peter na Krasu.

**Sreča in blagoslavljen mir
naj Vas spremišča v novem letu 1918!**

S to željo se udano priporoča

„KINO CENTRAL“ v dež. gledališču.

Srečno novo leto 1918!

Žele svojim naročnikom, odjemalcem, prijateljem
in znancem naslednje tirdke:

Razpošiljalnica IVAN UREK

Ljubljana Mestni trg 13 Ljubljana

Josip Breskvar
čevljarska obrt
v Ljubljani, Škofta ulica 12.

Alojzij Trink
mizarstvo
Ljubljana, Linhartova ul. 8.

Ivan Bonač
ljubljanski in trgovski pijača
Ljubljana.

Lektorar
Gabrijel Piccoli
c. in kr. dvorni založnik in papežev
dvorni založnik
Ljubljana, Dunajska cesta.

KAREL LINHART
trader, trgovec z vseh vrst urami
Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Anton Mencinger
špecerijska trgovina
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 42.

Martin Mahkota
modni salon za gospode
Ljubljana — Sp. Siška

Anton in Marija Steiner
gostilna
Ljubljana, Opekarska cesta.

MIRA HERNKO
tobačna trafička in trgovina s papirjem
SARAJEVO.

M. Soklič
gostilna in trgovina
v Ljubljani
Pred konjušnico v Trnovem.

Viktor Bajt,
cvetlični salon
Ljubljana.

Fran Krvarič s soprogo
restavracija „Perles“
zraven glavne pošte.

Tvrđka F. BATJEL
Gorica — Ljubljana.

Josip Reich
barvar
Poljanski nasip št. 8
(tuk Katoliške tiskarne).

Josip Rebek
ključa vničarski mojster
Ljubljana,
Frančeve nabrežje 9.

Josip Tavčar
špecerijska trgovina
Ljubljana, Stari trg št. 30.

Stavbno podjetje
Jakob Accetto
Ljubljana, Tabor št. 2.

Franc Dolenz
Kranj
glavna trgovina in podružnici v
Kranju in na Bledu.

Rödbina Beličeva
gostilna „št. 6“
Dunajska cesta.

Ivan in Ivanka Zamiljen
čevljarski mojster
Ljubljana, Gradišče 4.

Andrej Marčan
mesar
Prešernova ulica 19. — Rimska cesta 21.

I. Kostevc
manufaktura trgovina.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana.

JOSIP PREŠEREN
čevljarsvo
Sp. Šiska-Ljubljana, Celovška cesta 32.

L. M. Ecker
umetno in stavbno kleparstvo,
vodovodna instalacija itd.

Restavracija
„pri Roži“.
Amalija Schmidt.

Iv. N. Adamič
prva kranjska vrvarna
Ljubljana. Kamnik.

Lekarnarja
Proházka
lekarna „Pri Orlu“
Ljubljana, Jurčičev trg.

Julka Albert
restavracija „pri Lipi“
v Ljubljani.

Rödbina Košenina
mesar
na Sv. Jakoba nabrežju in Kolodvorska ulica št. 6.

Otilija Bratčko
trgovina z rokavicami
in parfumi.

Gostilna „pri Fujmoštru“
Ljubljana, Sv. Peter nasip.
Josip in Ivanka Schrey.

Kollinska tovarna kavnih primesi

v Ljubljani.

Ivana Blas
prodaja čevljev
Ljubljana, pred Štefijo št. 20.

Hotel in kavarna „pri Slonu“
Ljubljana, Dunajska cesta.
Hedžet & Koritnik.

H. SUTTNER
eksport ur
Ljubljana.

Gostilna ALOJZIJA ZORKO
Ljubljana, Vegova ulica št. 10.

„Narodna tiskarna“
v Ljubljani.

Josip in Josipina Kozak
mesarski mojster in načelnik
mesarske zadruge
Solski drevored.

Josip in Josipina Podkov
mesar
Sv. Petra cesta št. 7 (hotel „Lloyd“).

Načelstvo „Deželne zadruge izde-
lovalcev sodavode na Kranjskem
v Ljubljani“. Gašper Bože, t. č. načelnik

Srečno novo leto
vsem svojim nasrečinskim rojškom
Martin Okretič, milnar v Nabrežini,
sedaj v Železniki, Gorenjsko.

„Narodna knjigarna“
v Ljubljani.

Emisija delnic

„Cement“ delniške družbe za Portland cement v Splitu.

Vabilo na subskripcijo.

Na podlagi predkoncessije gl. odloka z dne 14. dec. 1912 št. 4133/1912 c. kr. dalmatinskega namestništva ustanavlja Jadranska banka podružnica v Splitu in „Cement“ tovarna Portland-cementa, družba z o. z. novo akcijsko družbo pod tvrdko „Cement“ delniška družba za Portland cement v Splitu, katere naloga je prevzeti „Cement“ tovarno Portland cementa družba z o. z. v Splitu ter obseg podjetja znatno razširiti.

Delniška glavnica znaša K 1,500.000— ter je razdeljena v 7500 polnovplačanih delnic, glasečih se na prinose, v nominalni vrednosti K 200—, od teh se bode porabili 4380 kosov za prevzetje „Cement“ tovarne Portland cementa družbe z o. z., dočim se ostalih 3120 delnic nudi slavnemu občinstvu potom javne subskripcije po sledečih pogojih:

1. Cena delnice, prevzete potom javne subskripcije, znaša K 350— za komad, ter jo je vplačati v dveh obrokih, namreč K 200— ob prijavi do 10. januarja 1918, K 150— najkasneje do 10. februarja pri blagajni Jadranske banke v Trstu, oziroma njenih podružnicah v Dubrovniku, na Dunaju, v Ljubljani, Kotoru, Metkoviču, Šibeniku in Zadru.

2. Ako bi subskribentu ne bile dodeljene vse podpisane delnice, o čemur se ga bode obvestilo do 25. februarja 1918, se bode vporabil preostanek prvega plačila na račun drugega obroka, v kolikor subskribent ne bode s tem preostankom sicer razpolagal.

3. Reparticijo podpisanih delnic si pridržita Jadranska banka podružnica v Splitu in „Cement“ tovarna Portland cementa, družba z o. z. in sicer najkasneje do 25. januarja 1918.

4. Subskribent, ki do 10. februarja 1918 ne vplača polno subskribirane delnice, izgubi izplačani del v korist rezervnega zaklada nove družbe.

5. Subskribenti participirajo na čistem dobičku „Cement“ tovarne Portland cementa družbe z o. z. že s 1. februarjem 1918; njihove interese bosta zastopali do definitivnega konstituiranja delniške družbe Jadranska banka podružnica v Splitu in „Cement“ tovarna Portland cementa družba z o. z., ki prevzameta za vse začasne ukrepe odgovornost solidarno.

6. V svrhu varnosti vplačil subskribentov na podpisane delnice bode vložilo dotična vplačila direktno pri Jadranski banki Trst, (oziroma njenih podružnicah), ki bode izdala subskribentom začasno potrdilo, v katerih se bode zavezala, da bode izročila vplačane zneske osnavljajoči se družbi šele tedaj, ko bode leta odobrena od kompetentne oblasti in registrirana v trgovskem registru.

7. Jadranska banka, podružnica v Splitu se zavezuje, da bode izročila vplačane zneske za delnice osnavljajoči se družbi samo proti izročitvi dotičnih delnic, oziroma da bode vrnila vplačane zneske, ako se ne bi nova družba najkasneje tekom jednega leta konstituirala.

V SPLITU, dne 17. decembra 1917.

Jadranska banka, podružnica v Splitu,
„Cement“ tovarna Portland cementa družba z o. z.

Subskripcija traja do 10. januarja 1918.

Prijave sprejme Jadranska banka podružnica v Ljubljani.